

ELŐFIZETÉS

MELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hére ..... 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hére ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Nyitászor sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, február 13.

Mai számunk főbb közleményei:

- Veséceik: Levél a külvárosba.**
- Legyen igazság!**
- Az Aradmegyei Takarékpénztár közgyűlése.**
- Kereskedők gyűlése.**
- A Dmke hegyfalai fiókja.**
- A 15hadnagy támadói.**
- Tizenhét ezer koronás ékszerleltár.**
- Vádindítvány a gyermekrontó tanár ellen.**
- A lefogalt cimbalom.**
- Följelentés az aradi törvényszék ellen.**
- A vashidak előmunkálatai.**
- Öngyilkos aradi huszárhadnagy.**
- Elfogott aradi alkalmatosság.**
- A kocsak bérlete.**
- A külvárosok világitása.**
- A Tribuna sajtópöze.**
- Aradi könyv a haditengerészetről.**
- Tárcsa: Hajnalka. Írta: Sidney Carton.**
- Csarnok: Sherlock Holmes újabb kalandjai.**
- Írta: Conan A. Doyle. Fordította: Róth László.

Levél a külvárosba.

Arad, február 12.

Ezekkel az öreg betűkkel hozzátok irunk szegény, külvárosi penészvirágok, köhögős, szárazképu pince-báránnyak, nincsetlen beteg gyerekek. A nagyok bajai-val ugyis sokat foglalkoztunk e helyen. A miről itt szokás írni, abban a mi irásunk ugy se használna a felforduláson, a fejtelenségen, amelybe a nagyok dolga gabalyodott. Nektek szánjuk egy nap ezt a paradés helyet, földhöz ragadt, szánandó kicsi betegek; ha egyéb nem kerül vigasztalónak a betegágyatok mellé, érijétek be ezzel. Bizony, rossz sors beteg gyerekek lenni,

kivált, ha az ember szegény. A gazdag gyerekeket legalább ajándékokkal, édességekkel kárpótolják a testi szenvedéséért. Lázás ágya fölé szeretettel fordul a mama; borogatással, orvossággal, hűsítővel sűrűforog körülötte a nevelőnő, a dada, a szobalány. Minden nap, reggel-este bejön a mézes szavu doktor bácsi. Ha nem is segíthet, legalább mond valami kedveset, biztatót, hogy a gyerek felviduljon. De a szegény gyerek csak nyög, kolonc a családja nyakán, ha beteg. Az apja, anyja munkában van, nem ér rá vele törődni. Az idősebbik testvérére bízzák az ápolását, de az is inkább a játékon jártatja az esztét. Az udvaron, utcán kóborog s nem hallja meg, mikor a beteg egy csöpp vizért sir. Egy héten, ha egyszer eljön a doktor: a vállát vonogatja. Majd ír valamit. Az apa meg arra kéri: jó lesz, csak ne írjon valami drága orvosságot.

Szomorú sors, gyerekek — s ha abban reménykedtetek, hogy hamarosan fel fogtok épülni, segítenek az ismeretlen, jó emberek rajtatok: hát tegyétek el ezeket a reményeket néhány esztendőre. Ha a természet nem lesz a doktorotok, hát huzátok még el néhány esztendeig a nyavalyát, küzljétek még néhány évig a gyerekekre éhes csontkezűvel. Ha nem sikerül, — vigasztaljon benneteket az a tudat, hogy a legszegényebb gyerekekből is csak olyan ember lesz Szent Péter gyermekkertjében, mint abból, aki selyempaplan alatt halt meg.

Ti nem olvastok ujságot, gyerekek, — s így nem lehettek tanui a szép dicséretnek, amit az aradi Fehér Kereszt-egyesület kapott, amikor híre futott, hogy gyerekkórházat épít. Pedig tirátok gondoltunk akkor, gyerekek, akik a jó Isten irgalmának vagytok ingyen páciensei. Kivisznek titeket a nyirkos odvakból, pincékből, s tágas, szép kórházat csinálnak a gyógytástokra. Nem kell majd nektek százszámra szorongani a kerületi doktor bácsik előszobájában, s nem fakadtok sirva, hogy a doktor bácsit ép akkor hívták valami bolond öngyilkoshoz, mikor rajtatok kellene segítenie. Lesz egy ház, ahol ti ép olyan páciensek lesztek, mint a két emeletes gyerekek. S tirátok gondolt bizonyára az a gazdag család, amely kéretlenül, mindjárt megadta az arra szükséges pénzt is, hogy semmi akadály ne legyen a szép tervnek.

Ennek, gyerekek, idestova két éve. A beteg gyerekek közül sok meghalt azóta, s jöttek helyükbe új betegek. S most? Gyerekek, — várjatok tovább. A Fehér Kereszt egyesület, amely a dicséreteket elirattározta, azt kérte a várostól, hogy a gyerekkórház építését halaszthassa el, a míg az ó-temető parkirozása el lesz intézve. Nem értitek, gyerekek? Pedig ez világos. A város nem akarja megengedni, hogy a gyermekórházat az ó-temetőbe, a gyermekmenhely szomszédságába építsék; mivel tehát az ó-temetőbe nem juthat a gyerekkórház, azért kell várnia a gyerekkórháznak, a míg kiderül, hogy mi

Hajnalka.*

Írta: Sidney Carton.

Alig pár hete tették örök nyugvóra a fiu-mel sziklás temető ciprusai tövében — a podesta persze megtagadta a díszsírhelyet — a hatvanas évek egyik érdekes irodalmi alakját, Szegfi Mórné Kánya Emiliát, most meg azon idők ünnepelt poéta asszonya, Hajnalka halt meg.

Mint apró gyerek, sokszor elnéztem ablakunkból a „szép néni!”, akinek mindig volt egy nyájas szava hozzánk és a zsebében egy pompás édesség az öreg Maffei cukrosboltjából. Az úra, Rózságyi Antal ott professzorkodott az aradi lyceumban, respectált tanára volt a bátyámnak is. Gyakran bejárt nagybátyámhoz, az öreg Réthy Lipóthoz, aki kiadója volt s mi gyerekek összebugva meg-megkacagtuk göndörfürtös a lá Andrássy Gyula irizuráját.

Mikor özvegy lett Hajnalka, nagy szerényen meghúzódott a Kertész-utca egy kis házában, az ablaka telisteli volt viruló virággal. A tömegtelen bánat, a sors rettenetes sok csapása nem hagyott nyomot az arcán. Csodálatos, szinte legendásan szép, idős dáma volt. A haja fehér, mint a hajnalban esett hó, ragyogó két szemek fekete mint a sötét, viharos éjszaka. Gyakran voltam vendége, én, a rajongó diákember s a

* Prielle Kornélia férje, Rossnyai (Hoschke) Kálmán írta ezt a tárcát.

felséges kávé mellett mesélt a mult idők nagyjairól s repülni vágyó lelkemnek nőtt a szárnya. . .

Gondok, nélkülözések között élt a nagyasszony. Mondhatom elhagyatva. Nem törődött vele senki emberfia. A fiatal elkerültek messze idegenbe, a leánya is férjhez ment. Magában élt, — az emlékeinek. Akkor írta albumomba ezt a pár sort is:

Az ősznek is van még egy két virága
Ami a nyárból megmaradt. —
Emlékezés! — A szív elmúlt nyarának
Őszi virága, — áldalak!

Pedig nem is nagyon régen, harminc negyven esztendeje tömegtelen volt a barátja. Híres jó konyhát vitt, terített asztalt tartott. . . Salonja, zugligeti villája centruma volt a pesi szellemi életnek. Kemény Zsigmond, Lauka, Pákh, Szabó Richardek, Kecskeméthy Aurél, Balázs Sándor, Tóth Kálmán, Lisznyay, Molnár György, Felekýék, Komáromy Alajos, a Wohl-lányok, mindennapozok voltak a háznál. Mikor az öreg Dumas leányával, Marieval Pesten járt, nálok szállt meg s hetekig volt szóbeszéd tárgya az a fényes estély, melyen a magyar író világot mutatta be a nagy francia mesternek. Kíncként őrizte Dumas kéziratát, egy Petőfi vers fordítását, melyet a „legbájosabb collegának” dedíált.

Mikor az Osz-utcai gyönyörű kert közepén álló ré l báró Révay-féle curiát árendálták, akkor volt csak vig élet a háznál. Egyik szála a

a másikba nyílt. A híres házbálok főgavallérjai Toldy Pista és Berczik Árpád voltak. De sok kivilágos kiviradtig ropták ott a csárdást a Szigligeti lányok, Szilágyi Mivira. Az urak körülvették Vaj Lojzli báró feleségét, a jukker Szentkirályi Pannát, aki olyan cochoneriákat mondott, hogy még a fal is pirult belé. . . Divatosak voltak a Rózságyiék „piknik” joi is. Egyik házlásszony a másikra leicált a sekkféle jóval, amit küldött s néha három napig ott ott kosztoltak. Egyszer Prielle Cornélia is azon tépelődött, mi meglepőt küldjön a cécóra, amikor jó ura, Szerdahelyi Kálmán vigasztalta:

— Hagyd csak rám! Majd kiteszek én érettünk. Olyant küldök, ami még nem volt a Tóniék asztalán!

Ez a biztatás megnyugtatta Cornéliát. Nagy paradében mennek az estélyre, az asztal majd lerokad a garmadában felhalmozott finom falatok alatt. Keresve keresi, mit küldött Szerdahelyi. . .

Az asztal közepén virággal felcícomázva egy habfehér patyolat zacskó, telisteli fodros-rózsás pattogatott kukoricával. . .

Szegény Cornél, majd elsülyed szégyében. . .

De a pezsgőt is Szerdahelyi küldte. . .

Nagy és intim barátság füzte őket a hazai bölcséshez is. Eljárt hozzájuk, szívesen diskurált a szerelmes menyecskével s első gyermekét maga tartotta a keresztvüzre. Érdekes

lesz az ó-temetővel. No ha ezt se értitek, akkor igazán nem tehetünk róla.

Tehát várjatok. Meg van a terv, meg van a pénz, a főtartását elvállalná az állam, s ha kellene még pénz, egy szóra előteremne: és még se lehet meg. S ezért kell közületek meghalni olyan soknak, akik nem tudják kibőjtölni az időt, a mikor az ó-temető ki lesz parkirozva, s mikor a gyerekkórházat — valahol másutt — mégis föl fogják építeni.

Az óperencián innen, de azért mégis jó messzire van egy ország, a hol a franciák laknak. Ott már megtudják érteni, hogy mi az a gyerekehalandóság. Ott esztendőről-esztendőre csökken a lakosság: ott már tudják, hogy az életre csemetekorában kell legjobban vigyázni, ha az állam később hasznát akarja látni. Mi még nem jutottunk ennyire. Folyton szaporodunk, úgy látszik, attól félünk, hogy nemsokára el se férünk egymástól. Ezért nem törődünk mi a beteg gyerekekkel, s ezért huzhatja-halaszthatja a Fehér Kereszt a beteg gyerekek menedékhelyének ügyét. Majd, ha mi is odajutunk, a hova Franciaország . . .

Nem tanácsolhatunk mást, mint hogy huzzátok ki a nyavalyátokat, a míg a Fehér Kereszt nem a parkirozással fog törődni, hanem veletek, s mégis megcsinálja a kórházat. Mert akkor az biztosan segít rajtatok. Van ugyanis egy latin közmondás: *qui habet tempus, habet vitam*. Olyasfélét jelent ez, hogy a kinek ideje van, annak élete is van. A Fehér Keresztnek, pedig, úgy látszik, igen sok ideje van, nagyon ráér; hogy fogja ez osztogathatni közöttetek az életet!

Legyen igazság!

Arad, február 12.

(K) Dirlea Pávelnét esendőrszuronyok között vezették elő az istenhátamegől azért, hogy meghallgasson egy felmentő ítéletet. Ha megtörtént és így történt meg; ha Dirlea Pávelnének nem volt egyéb beszámolni valója is a

törvénnyel, csak annak a felmentő ítéletnek a meghallgatása: Dirlea Pávelnén az emberi méltóság, a személyes szabadság és kétségen kívül a törvény szempontjából is sérelem esett.

Semmiféle törvény sem rendel el azt, hogy a felsőbb bíróság felmentő szavát a vádlottnak személyesen kell meghallgatnia. Az istenben boldogult „sárga könyv”, — a régi büntető eljárás — idejében is, a bíróságok habozás nélkül küldték meg a vádlottnak írásban az ilyen ítéletet. El sem képzelhető tehát, hogy a tu'on túl is modern új bünvádi perrendtartás éppen azokban az esetekben lenne méltánytalanul szigorú, mikor a szigorúságnak nemcsak hogy oka és célja nincsen, de nincs jogosultsága sem.

A törvény — az 1896: XXXIII. t. c. 329., 425. és 440. §-ában — gondoskodott is arról, hogy „a felmentő ítélet az elítélttel kézbesítés útján is közölhető” legyen. Sajnos, az a fatális „is” némi rabulisztika mellett úgy tünteti föl a dolgot, mintha ez csak kivételesen volna megengedve, s lehet olyan bíró — noha bizonyára kevés van — aki a törvényt így magyarázza; akként okoskodván, hogy ellenkező esetben a törvényhozó az idézett szabályt úgy stilizálta volna meg, hogy a felmentő ítélet *kihirdetés útján is közölhető*.

Dirlea Pávelnének azonban ez a megkülönböztetés semmit se használ. Ő már kikerült a szuronyok közül. Az se lehetetlen, hogy csak a formal igazság ült diadalt az ő felmentése esetében s akkor a hánykoló lélek még némi megnyugtató momentumot is talál ebben a rosszul sikerült elővezetésben.

De ha már benne vagyunk a személyes szabadság kérdésében, egy sokkal súlyosabb sérelemre akarjuk felhívni a jogász közönség, különösen pedig bíróságaink figyelmét.

Ha már a Dirlea Páve né eseténél megállottunk — aki a főmentés mellett még mindig lehet bűnös is, nem is, — mit szólunk egyes bíróságoknak arról a brutális gyakorlatáról, hogy az első idézésre meg nem jelent *tanukat* a második hatánapra csaknem kivétel nélkül esendőrök által — szuronyok közt — *vezetik elő*?

daja örökké. Szívemet nagy büszkeség tölti el, hogy barátunk volt, hogy szerethettem őt az én lelkem szerint. Nekem még ahhoz is volt merszem, hogy ezt megmondjam neki, de mikor sejtéven, hogy e miatt sértve van, tréfásan felelte:

— Mikor haragudtam én azért, hogy engem szép, fiatal asszonyok szerettek?

Egyszer egy új kötetem vittem el neki. Nem azért — mondám — hogy elolvassa, hanem hogy lássa, hogy firkálni is szoktam.

„Szép, szép” — felelte mosolyogva — de nekem tökéletesen elég, ha a nő igaz anyja, hogy én őt nagyrabecsüljem.

Fiamat gyakran felvittem hozzá, hogy lássa, amíg láthatatja, hogy lelkébe véssem minden vonását, minden szavát. Mindig nyájasan fogadott s megraktált egygyel-mással, amivel tisztelői lepték meg. Egyszer egy kosár epret ettünk meg nála, amit ő nagy gyönyörűséggel nézett Mikor ép javában csemegéztünk, egy fontos deputációt jelentenek s én természetesen távozni akartam.

„Minek” — szölt Deák — „végezőnk mi így is.”

Az urakkal tolmács révén angolul tárgyalt. Azok födíg hajolva mentek el s ő a pamlag sarkába ült és térdére mászó fiamat lovagoltatta.

„G, i, keresztapa! Te vagy a ló, én a huzár!”

Megbotránkozva csitítottam a gyereket . . . „Ugyan, hagyja csak komámasszony, ember lesz belőle, engem is lóvá tudott tenni, pedig ez még senkié se sikerült!”

Nem szerette, hogy a gyermek nyakkendőt hord. Figyelemztetett, hogy jobb, ha a nyak

Sietünk konstatálni, hogy ehhez a bíróságoknak a „törvény rideg betűje” szerint joguk van. A törvény megengedi. Azt mondja, hogy meg nem jelent tanu „elővezettethető.” De kérjük most már:

Hol van abban „az igazság, a méltányosság, a jog,” ez a szálló igévé emelkedett hármas szentség, hogy míg az egyik bíróság — mert van ilyen is, ez a többség — a felmentett vádlottat, aki mégis a saját becses személyében van érdekelve, nem idézi maga elé, hanem írásbelileg közli vele felmentését; a másik bíróság pedig — vagy talán éppen ugyanaz — az első ízben meg nem jelent tanut, akinek talán fontos oka volt az elmaradásra, talán csak az utolsó órákban kapta meg az idézést; a tanut, aki elvégre is nem bűnös, hanem „csak” polgári kötelességet teljesítő tanu, — *azonnal elővezetteti*?

Hol itt az igazság?

Nem jogosan háborodik-e föl az elővezetés dicstelen multjával szégyenkező tanu, hogy utóbb a vádlott a saját ügyében sem köteles megjelenni, hanem „boldogító írás” okkal intéződik el az ügye? Hol a méltányosság abban, hogy az ártatlan tanu, akinek a tanuskodás élvezetdus polgári kötelessége mellett egyéb súlyos polgári kötelmei is vannak, keményebb elbánásban részesül, mint a boldog, a bünvádi eljárás ezerféle kényelmeit biztosító előnyeit élvező vádlott?

Es hol van a jog abban a kaleidoszkopszerű bírói gyakorlatban, ahol az egyik esetben — a vádlottéban — a megadott lehetőség, már mint az ítéletnek írásban való közlése, csak kivételes szabály gyanánt nyer alkalmazást? Míg a másik esetben — a tanuéban — ugyancsak a megadott lehetőség, az elővezettetés joga, általános szabályként alkalmaztatik és a renitens tanu erőlyesen és szigoruan „elővezettetni” rendeltetik.

Legyen igazság!

De ne csak a törvény holt betűjeért. Ne csak *Statistika* ő szent felségének a kedvéért, aki megérdemli, hogy alkalomadtán külön lapot szenteljünk neki.

Hajnalka Naplojának az a része, melyben ezt az eseményt írja meg:

„Soha nem felejttem el! Az egész napot velünk töltötte Deák Ferenc, kis Osz-utcai szál-lásunkon. Egy pár jó emberünk volt már együtt, mikor megérkezett az „öreg ur” Kemény Zsigmondal egy nyitott kocsiban s azt a faradáságot se sokalta, hogy a templomba menjen és a saját áldott két kezére vegyen egy síró polyás gyermeket, — az én Bandikámát — hogy ő maga tarisza a keresztvizre. A keresztanya, Hol-lán Ernőné, el akarta venni tőle.

— „Nem, nem” — szölt ő nyájasan — „a fiugyermeket a keresztapja, a leányt a keresztanyja tartsa keresztvizre. Ez régi magyar mód!”

Es tartotta mindvégig, noha Bandi minden erejével bömbölt.

— „Ime” — ezzel adta át nekem — „itt a kis polgár, életrevaló, mert igen nagy hanggal lépett a világba.”

Közöttünk egészen egyszerű ember volt. Efelejtettük, hogy minő nagy, csak azt éreztük, hogy mily jó és szeretetteljes. Mindenké-hez figyelmes volt s a nőkkal tréfált, pajzánkodott, itatta őket pizsgóval, amit ő maga meg sem izlelt s mikor már valamennyinek jó kedve volt, a kertajtóba állott s csak azt bocsátotta át, aki neki vámot fizetett. Ez a vám: egy csók volt. S vajon ki nem fizette vón meg szívesen? Van-e olyan magyar asszony? Őa, ti még most is élő asszonyok, vajjon e csóknak emléke nem lesz e örökre a legdrágább a szíveteknek? Orzszétek meg, semmi sem magasztalhat úgy föl, mint az a tudat, hogy ajkátok az ő tiszta, nemes homlokát érintette. Mily szerény volt! Előttém áll nemes, buzdító pél-

szabadon van, hanem ha mégis féltem a meghüléstől, viseljen vékonyka szőrzsinórt, ez izgatja a nyakbőrt s a hideg így kevésbé árt. Ilyent visel már ő is gyermekkorra óta.

Ha nyaranta — Pusztai Szt. Lászlóról írt, soh'se felelte el a gyermekelmeit, „csókolja meg őket helyettem is!” — Egyszer Bandi fejére téve a kezét, áldólag mondá:

— „Nagyot nőjj fiam, legyen belőled derék polgára a hazának.”

— Őa, ha lesz az rá hatással a jövő-dőben, hogy minő kéz áldotta meg, akkor derék emberré kell lennie. Én, az anya rajta leszek, hogy ez áldó kéz nyoma örökké éljen szívében.

— „Igen, őa sokat tehet érte, majdnem azt mondatom, hogy mindent. A gyermek majdnem legtöbbször anyjól örökli szellemi tulajdonait, van rá elég példa a törtélemben. Nezze meg Wesselényit, Széchenyit, nem-e az édes anya lelke élt mindegyikben? Igen, az anya befolyása a legerősebb és legmélyebb hatással van a fiára.”

— „De minden édes anya nem lehet egy-szersmint Zrínyi Lóna is . . .”

— „Hát tanítsa meg arra, amit tud. Azt hiszem szeretni, nemesen szeretni, minden műveltlelkű nő tud!”

— — — Aztán soká láttuk. Beteg volt.

— „Mikor megyünk keresztapánhz?”

— „Majd ha meggyógyul fiacskám, most nagy beteg.”

El is vittem hozzá, amikor meggyógyult, mikor örökre megszünt minden szenvedése. Őa az Akadémia gyászos oszlopsorai közé. Szép halott volt, olyan, mintha márványból len-

Legyen igazság magáért a legfőbb ideálért: a sujtó vagy önyörülő, de mindent mérlegelő és mindent megértő *Igazságért*.

És legyen igazság ne csak a bűnösökkel, legyen a tanukkal szemben is!

Az Aradmegyei Takarékpénztár közgyűlése.

(Az alaptőke fölemelése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

Az Aradmegyei Takarékpénztár vasárnap délelőtt tartotta harminctödik rendes közgyűlését. Az érteklődést, a mely Arad e régi, tekintélyes pénzügyi intézetének közgyűléseit állandóan kíséri, az idén fokozta az a körülmény, hogy a részvényesek ezuttal az alaptőke fölemelése fölött határoztak. A tőkefelemelés által az intézet újabb erősséget nyert és saját tőkél oly összegre emelkedtek, a mely kellő arányban áll az intézetre bizott idegen tőkékkel.

A közgyűlést Szathmáry Gyula elnök nyitotta meg és kiemelte a közgyűlés egyik tárgyát: a szükségessé vált tőkeemelés iránt való előterjesztést. Azután meleg szavakban méltatta Herzel Bernát igazgatósági tag érdemeit, a ki Aradról való távozása miatt ez állásról leköszönt. A jegyzőkönyv vezetésére Mandl Vilmos dr. jogtanácsost, annak hiteltelítésére Keresztes Gyula dr., Eles Armin és Neuman Dániel részvényeseket kérte fel.

Ring Géza vezérigazgató olvasta fel ezután az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentéseit. A jelentések szerint a pénzügyi intézet évi forgalma az elmúlt évi 198 millióval szemben 246 millióra rugott. A bevételek álladéka 600 000 koronával, a váltóárca egy milliót meghaladó összeggel, az adósság folyó-számlában egy millió koronával emelkedtek. A záloglevelek kereslete a folyó évben sokkal élénkebb és remény van, rövid időn belül, tekintélyesebb összegek elhelyezésére. A battonyai és eleki fiókok szintén megfelelő eredményt produkáltak. A Békés-Csaba városi takarékpénztárral a pénzügyi intézet szerződéses viszonyba lépett. Örömmel jelenthetik, hogy a nevezett takarékpénztár fejlődése a hozzáfűzött várakozásnak megfelelő mértékben halad.

ne faragva. Olyan volt a feje, mint Caesáré. És minden csupa virág.

— „Nézd meg jól, mert többé soha, sohase látod. Nézd, hogy alszik, mily szelíden csukta le jóságos szemét. Nézd a homlokát, hol annyi nagy gondolat pihent el örökre. Soha se feledd el szavait és a két kezét, mely minden áldólag pihent. Ha az életben kísértések szállnának meg, gondold e pillanatra itt, midőn mellette térdelsz és még láthatád megvilágított dicső vonásait, azt a lecsukott két szemet, melynek tekintetéből néha rád is vetődött egy-két meleg sugár...”

Azután letettük koszorunkat s igaz szívből jött meleg könyvek harmata csillogott szememben...

Ragyogó napsugaras délután van. Arany-színűre festi Abbáziát. Mindenki kacag, tolong a nép a „Quarnero” pálmás babéros teraszeán, ahol vig notákat huz a cigány...

Ott ülök magam is...

Egyszerre — látom — a primás egy táviratot olvas és halálsápadt lesz.

— „Mi az Bandi?”

Egy telegramm. „Zilah. — Ma meghalt az édes anyád, harmincadikán temetjük.”

Elfogtak az emlékek... Nekem indultam a veprináci erdőségnek, hogy talán megtalálom „az első ibolyát” — elküldeni a szép néni koporsójára...

... és igaz szívből jött meleg könyvek harmata csillog a szememben...

* Ez volt Hajnalka első versének címe, mely még aradi iskolásleány korában jelent meg a „Pesti Hölgyvilág”-ban.

A mérleg tiszta jövedelmi egyenlege az előző évről elővevelett 20 000 koronán kívül 219 462 kor. 82 fillér. Az igazgatóság azt javasolta, hogy ebből az összegből a részvénytőke 5% kamatja fejében 80 000 korona, felülosztalékként 120 000 korona, összesen 150 000 korona osztassék ki olyképen, hogy részvényenként 100 korona osztalék fizetessék ki; a felügyelő bizottságnak 1905. évi működéséért 2400 korona megszavaztassék, 8000 korona az ingatlanokból leírassék, 4697 12 korona a tisztviselői nyugdíj-alap gyarapítására fordítassék, 27000 korona pedig az 1906. évre átvezetessék. A tartalékalap javára 18 946 k. 28 fillér fordítassék. A jelentéshez elsőnek Keresztes Gyula dr. szólalt föl. A felolvasott jelentések után nem akar szövirágokkal beszélni, mert sokkal szebben beszélnék a pénzügyi intézet vezetésének érdemeiről a felolvasott számok. Indítványozza, hogy a közgyűlés első sorban fejesse ki jegyzőkönyvi közlönetét az elnök, igazgatóválasztmány, a jeles vezérigazgató, felügyelőbizottság és a derék tisztviselői karnak az igen sokszor testet és lelket megtörő munkássága felett.

A közgyűlés lelkesedéssel, egyhanguan elfogadta az indítványt s a szokásos felmentvényt a felolvasott számadásokra nézve a felügyelőbizottságnak megadta.

Ring Géza vezérigazgató az alaptőke fölemelésére vonatkozó igazgatósági előterjesztést olvasta fel. E szerint 750 darab új részvény kibocsátásával az alaptőke 3 600 000 koronára fog emelkedni. Az új részvények árfolyama 1600 koronában állapított meg; a régi részvényesek elővételi joggal bírnak, olyképen, hogy minden két régi részvényre egy új s minden egy régi-re egy fél új részvény jut.

A közgyűlés Varjassy Lajos helyettes polgármesternek elismerő szavai után az igazgatóságnak erre vonatkozó javaslatát egyhangu határozattal fogadta el s annak keresztülvitelével az igazgatóságot bizta meg.

Az igazgatóság tagjai sorába a leköszönt Herzel Bernát helyébe a közgyűlés egyhangúlag Leopold Zsigmondot választotta. Herzel Bernát Aradról való távozását a közgyűlés sajnálattal vette tudomásul s az intézet körül szerzett érdemeit jegyzőkönyvi elismerésben részesítette.

A választmányból kisorsolt Deutsch Bernát, Eles Armin, Keresztes Gyula dr., Mairovitz Mór, Mittler Zsigmond, Réthy Viktor, Spitzer Ignác és Walder Gyula tagokat a közgyűlés újból megválasztotta. A választmány kiegészítésül új tagokul megválasztottak: Dálnoki Nagy Lajos dr., Háromy László dr., Holländer Ignác, Králitz Lajos dr., Reisinger Sándor, Rosenberg Miksa dr., Rosenthal Adolf (B.-Csab), Schwarz Adolf és Weisz Márkus.

Az alapszabályok megfelelő módosítása után Szathmáry Gyula elnök elzetésével a közgyűlés véget ért. Jelenvoltak:

Szathmáry Gyula, Bing Vilmos, Kintzig János, Wadowszky Gusztáv, Dániel László, Ring Géza, Fodor Gyula, Mairovitz Mór, Kopp János, Hász Sándor dr., Domonkos Gyula, Rosenberg Miksa dr., Schartner Sándor dr., Mandl Vilmos dr., Holländer Sámuel, Laczay Endre, Friedmann Lajos, Issekutz László dr., Szakolczay Lajos, Eles Armin, Raucher Emil, Sármezey Akos, Dániel Endre, Verzár Márton, Braun Mór, Steiner Vilmos, Friedmann Ede, Leopold Zsigmond, Glück Károly, Kristyórá János, Walder Gyula, Weisz Márkus, Tenner József, Schwarz Herman, Maresch Gyula, Tolnai János dr., Tisch Mór dr., Kenedi Ervin, Tapolcsányi Kálmán, Lészai Sándor, Lukács Lajos, Ring Lajos, Szende Tivadar dr., Szuchy József, Varjassy Lajos, Páris Lajos dr., Kotsis Lajos, Kohn S. N., Jellinek Henrik dr., Funkelstein József, Seidner Rudl, Keresztes Gyula dr., Tagányi Gusztáv, Neuman Herman, Rejniger A. S., Steinitzer Pál dr., Goldschmidt Sándor, Domonkos József, Mihályi Agoston, Zubor Gyula, Donáth Simon, Jakabffy Dezső, Jellinek József, Robitzek Samu, Friedmann Gyula, Wallfisch Armin, Istvánffy Béla, Nemess Géza, Werner Károly, Kohn József, Kaufmann Sándor, Fuchs Ignátz, Kadas Kálmán, Ring Béla dr., Sarlot Domokos, Neuman Dániel, Szathmáry Mihály, Keresztes Miksa dr., Verzár István, Neuman Alfréd, Heeger Antal, Heeger János, Köpf János dr., Reiber Emil, Baross Dezső.

A Dmke hegyaljai fiókja.

(Kulturális ünnep Gyorokon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

A D. M. K. E. aradhgyaljai fiókja vasárnap délután alakult meg Gyorokon. A közművelődés eszméje, melyet Raskó Sándor gyoroki piébános fejtett ki, termékenységet rejtő, mély barázdákat hagyott Gyorok és környékéről egybesereglett hazafiak és honleányok lelkében. A magas szírnyalású beszéd, melyek kiváló vonzó hatása a társadalmi élet egybekapcsolását kifejező, gyönyörű színekben megrajzolt részlet volt, a legnagyobb lelkesedésre ragadta a nagyszámú közönséget. A gyoroki kaszinó termel hazafias lelkesültséggel telt meg; konfui öröm derűs mosolya simult az egybegyűltek arcára és a díszes közönség egyszóval és egylélekkel jelentette ki a D. M. K. E. aradhgyaljai fiókjának megalakulása iránti óhaját. Az óhaj kifejezője Avarfy Gyuláné urasszony volt, aki a közművelődésnek egyébként is mindenkor lelkes hirdetője. A fiók kör megalakulásáról részletes tudósításunk a következő:

A Dmke szegedi központja részéről Avarfy Gyuláné, lovag Wettstein Jenőné és Raskó Sándor piébános kérték fel, hogy Gyorok és környékén a közművelődés iránti egyesülés nemes eszméjét terjesszék. A kulturális törekvések eme önzetlen bajnokai, fáradtságot nem ismerő buzgalommal Gyorok és környéke polgárait maguk köré gyűjtve, a közművelődés zászlóját kibontották.

Rövid két hét alatt száz tag tömörült a közművelődés zászlója alá, akik a nemes eszmében egyfórva, a magyar nemzeti kultúra érdekében fáradni és áldozatot hozni készek lettek. Az egyesület működési köre csak Aradhgyaljára volt tervezve, de az alakuló közgyűlésen megnyilatkozott lelkesedés hatása alatt Szabó Zoltán nyug. alezred. s indítványára kimondatott, hogy a működés a Körösvölgyére is kiterjesztetni, ahol egyes községekben helyi bizottságok létesíttetnek.

Az erős alapon felépült fiókkör tisztikara a következőkből alakult meg, illetve kérték fel a tisztségek elfogadására:

Elnök: Raskó Sándor.

Elnöksz.: Avarfy Gyuláné.

Disztribúciók: Hunyady Károly gróf, Avarfy Károly nyug. kuriai bíró, Varjassy Árpád kir. tan. tanfelügyelő Vancsó Gyula országgyűlési képviselő, Lóczy Gyula egyetemi tanár.

Di. elnökök: gróf Hunyady Károlyné, Kintzig Mária. özv. Andrányi Károlyné.

Tiszteletbeli elnökök: Hunyady László, Bódi Bódog, Szilvássy Géza, Szabó Zoltán, Fabian Lajos dr., lovag Wittich Sándor, Kovács Vince, Sármezey Akos, Klein Béla dr., Greffner Gusztáv, Masznyik Márton dr.

Tiszteletbeli elnökök: Szabó Zoltánné, Bódi Bódogné, Sármezey Akosné, dr. Baross Ferenoné, Hermann Gyuláné, Avarfy Gézané, Kovacsécs Györgyné, dr. Kovacsics Jánosné.

Alelnökök: Kovacsécs György, Koncz Benó, Bögözy Antal, Montia György, Tabajdy Gyula, Bildhauer Albert, Münszter Ernő gróf, Szathmáry Király János, Lócs Rezső, Steiner Ferenc, Kaufmann Jakab.

Alelnökök: Hunyady Lászlóné, lovag Wettstein Jenőné, Simon Jenőné.

Pénztárosok: Hamp József, Dobra György.

Ellenőrök: Hoffmann Károly, Szundy Aurél, Kaufmann Lajos, Sáfrán Emil.

Titkárok: Székely Árpád, Lázár Pal. Hoffmann Emil, Hölgybizottság részéről: Griffel Lajos.

Jogtanácsosok: Simon Jenő, Velcsó Géza dr.

Férfi választmány: Arató Gábor, Bufta György, Darányi János, Ehardt János, Eichner Adolf, Fabik János, Hermann dr., Hajabács János, Hajabács Iván, Hunyadi Péter, Kende Ferenc, Kászonyi János, Kiss László, Kure János, Kiss János, Kiss Lajos, Lenkei Péter, Mohay Ádám, Moós György, Neuman N., Raskó István, Sebő Jenő, Szalay Károly, Tokay József, Wettstein Jenő lovag, Wolf Gáspár, Winkler József, Zipfel Károly.

Hölgy-választmány: Bögözy Antalné, Borbándi Imané, Dobóné, Ehardt Jánosné, Eichner Adolfné, Eftimie Sándorné, Faragó Samuné, Gyürky Eekné, Greftner Gusztávné, Hoffmann Károlyné, Hajabács Jánosné, Hunyady Szidónia, Hunyady Péterné, Kabdebó Mariska, Konoz Benóné, Kohn Hermanné, dr. Klein Béláné, Kaufmann Jakabné, Kaufmann Mórné, Kaufmann Lajosné, Kómüves Jánosné, Lázár Pálné, öz. Luzsnyiszky Andrásné, Lengyel Istvánné, Masznyik Mártonné, Montia Györgyné, öz. Pál Jánosné, Sebő Jenőné, Szundy Aurelné, Szabó Józsefné, Sáfán Emilné, Schneeberger Márkné, Székely Arpádné, Thaly Dezsóné, Tabajdy Gyuláné, Zabb Rezsóné.

A fenti névsor a legszebb siker reményét tünteti fel előttünk; a magyar nemzeti kultúrának erős vára fejlődik ki ebből a mire szükség is van a nemzetiségek által lakott Hegyalján. Ezuttal is felkéretnek mindazok, akik a közművelődés előmozdítására tömörülni óhajtának, hogy ebbeli szándékukat a D. M. K. E. aradhegyaljai fiókja vezetőségével tudassák.

Az alakuló közgyűlést leikesítő szavakkal **Avarfy Gyuláné** rekesztette be. A közgyűlésből **Rónay Jenőt**, a D. M. K. E. elnökét táviratilag üdvözölték.

Kereskedők gyűlése.

(Az O. M. K. E. aradi kerületéből.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés aradi kerülete népes, érdekes ülést tartott vasárnap délelőtt **Éles Armin** kerületi elnök vezetésével. Az ülés elején az elnök bejelentette, hogy a kerület elnöke **Maróthi Füst Bertalant**, az O. M. K. E. elnökét udvari tanácsossá történt kinevezetése alkalmával átíratással üdvözölte, amit az meleg hangú levéllel köszönt meg.

A választmány megállapította a kerület 1906. évi költségvetését, amely 2060 K. bevételt irányoz elő; ebből ötven százalék az egyesület központját illeti. Aztán elhatározták, hogy lépéseket tesznek az iránt, hogy a kerületben levő kereskedők és pénzintézetek közül azok, kik még az O. M. K. E. hez nem csatlakoztak, a belépésre megnyeressenek.

Faragó Rezső titkár jelentést tett a váltóúvás reformja ügyében tartott szűkebbkörű értekezletről, amelynek állásfoglalását a választmány magáévá tette.

Széleskörű vita fejlődött ki a telefon-intézmény reformja ügyében, amelyre nézve az O. M. K. E. központja kért véleményt. Ifj. **Neuman Adolf**, **Adler Andor**, **Kneffel Lajos**, **Tenner József**, **Hegyi Albert**, **Nyáry Vilmos** és mások felszólalása után a választmány azon kívánságát fejezte ki, hogy a nagyobb vidéki városokban, ahol legalább öt-hatszáz előfizető van, a központi berendezés és kezelés a fővárosban már alkalmazott új módszer szerint történjék; állást foglaltak a telefon előfizetési és beszélgetési díjak leszállítása mellett, azonban azt a tervezett újítást, hogy a telefon díj, az Egyesült Államok mintája szerint a beszélgetések száma szerint állapíttassék meg, a kereskedők érdekelten ellen valónak találták. E pontnál szóba kerültek a helyi telefon-műzériák s **Adler Andor** indítványára elhatározták, miszerint megkeresik az aradi postafőnökséget, hogy a régi telefon-kezelési rendszert állítsa vissza.

Reiniger Samu indítványozta, hogy tegyen az O. M. K. E. lépéseket, hogy **Aradvármegye Hunyadvármegyével telefon-összeköttetésbe kerüljön**, mert ezzel sokkal élénkebb kereskedelmi összeköttetése van, mint például **Temesvármegyével**, amelylyel már telefon-összeköttetésben áll. A választmány megkeresi az O. M. K. E. központját, hogy ennek érdekében a kereskedelmi miniszterhez fölterjesztést intézzen.

A központ egy leiratával kapcsolatosan a

választmány állást foglalt a vidéki kereskedőknek nagy sérelme: a helyhatósági bizonyítványokkal ügött végzések ellen, s erre nézve fölír az Egyesülés központjához.

Érdekes határozata volt a választmánynak, melylyel megkeresi a központot, hogy a vidéken tervbe vett, első rangú szaktekintélyek által tartandó **közgazdasági szakelődások** közül egyet a közel jövőben **Aradon** tartsanak meg. Az előadás előreláthatóan nagy érdeklődést fog kelteni.

Végül **Reiniger Samu** indítványára elhatározták, hogy a központ után megkeresik a kereskedelmi minisztert az iránt, hogy a mostanában életbeléptetett 2000 kilométeres vasuti bérletjegyek vonal-csoportjai mellé olyan újabb vonalcsoportot léptessen életbe, amely által **Aradról** ily bérletjegy útján a **gyulaféhérvárpiski vonalon** lehessen utazni, miután **Arad** e vonalon élénk kereskedelmi összeköttetést tart fenn.

A gyűlésen **Éles Armin** elnök vezetésével jelen voltak: **Faragó Rezső** titkár, ifj. **Neuman Adolf** társelnök, **Tenner József** alelnök, **Adler Andor** pénztáros, **Kneffel Lajos**, **Hegyi Albert**, **Nyáry Vilmos**, **Glück Dezső**, **Meer Armin**, **Reiniger Samu**, **Pohl Ödön**, **Szűcs F. Vilmos**, **Keppich Zsigmond**, **Weinberger János**. Kimentette magát: **Dobiáschi József** alelnök.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Február 17. Az aradi és csanádi egyesült vasutak vonatkísérő személyzetének táncvigalma (Városliget.) — Az aradi asztalossegédek táncestélye (Iparosház.) — A Simonyfalva és vidéke hölgyeinek táncvigalma (Tüzoltóegylet.) — A borosjenői járási vöröskereszt fiókegyesület hangversenyvel egybekötött táncestélye (Kaszinó.) — A kurticsi olvasó-egylet táncestélye (Nagyvendéglő.)
 Február 18. A magyarországi cipész és csizmadia munkások és munkásnők aradi csoportjának táncmulatsága (Tóth-vendéglő.)
 Február 24. Az aradi állami főreáliskola ifjúságának hangversenyvel egybekötött táncestélye (Iparosház.)
 Február 25. A borosabesi kaszinó táncestélye. — Ifjúsági-kolón táncestély (Iparosház.)
 Május 3. Az aradi vaskereskedők és alkalmazottak nyugdíjegyletének táncvigalma (Központi Szálló.)
 Május 10. Az aradi sportkedvelő ifjúság táncmulatsága (Iparosház.)

(=) **Aradi cipészek táncestélye.** Kitűnően sikerült táncestélyt rendezett vasárnap este az aradi cipészek szakcsoportja az Iparosház vigadó-jában. Jelen voltak:

Asszonyok: Tóth Istvánné, Knapp Miklósné, Papp Jánosné, Schiff Jánosné, Krausz Károlyné, Heitmann Jánosné, Békési Ferencné, Göller Györgyné, Draskó Jánosné, Jankovits Istvánné, Virág Jánosné, Friedrich Adámné, Schwarcz Benóné, Hubert Józsefné, Mákert Mihalyné, Brandenbing Mihalyné, Brandenbing Andrásné, Karcagi Sándorné, Kovács Károlyné, Sofró Miklósné, Bányek Jánosné, Steiner Ad Ilaé, Altaher Lajosné, Nagy Ferencné, Löwinger Miksáné, öz. Kadoszty Károlyné, Wolf Jenőné, Tasch Jánosné, Garay M. né, Siklován J. né, Brecka Károlyné, Boka Kálmánné, Wolf Jánosné, Olár Justinné, Cserke Ferencné, Dandi Mihalyné, Katona Lajosné, Kovács Lejosné, Böszörményi Andrásné, Takács Jánosné, Kramer Józsefné, Molnár Kálmánné, Pothof Adámné, Wagner Istvánné, Hubert Antalné, Rogsán Gyuláné, Biréth Ignácné, Gyarfás Lászlóné, öz. Haász Józsefné, Tóth Józsefné.

Leányok: Karcagi Margitka, Békési nővérek, Földy Ilonka, Molnár Etelka, Zombory Ilonka, Galf Rózsika, Mikóán Mariska, Heitmann Annuska, Sándor Margit (Tauc), Timás Erzsike, Bányek Rózsika, Frenner Katica, Antoni Boriska, Blaha Gizike, Tautner Matild, Schulik Margitka, Seemájer Irénke, Csete Etelka, Dandi Rozsika, Katona nővérek, Dutka Mariska, Kiss Juliska, Bosnyák nővérek, Német Katica, Pothof Mariska, Hubert nővérek, Weisz Annuska, Göncz Rózsika, Szegei Stefike, Argyelán Rózsika, Kohuth Etuska, Engl Gizike.

(=) **A kurticsi olvasó-egylet** február hó 17 én, saját könyvtára javára a „nagyvendéglő” dísztermében zártkörű táncestélyt rendez. Be lépő-díj: család jegy 3 kor., személy jegy 2 kor.

Tizenkétezer koronás ékszerlopás.

(Kifejezett ékszerüzlet.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

Szombaton délelőtt tizenkét és egy óra között nagyobb szabású betöréses lopás történt **Szeged város legforgalmasabb helyén**. Az eddig még ismeretlen tolvaj álkulcs segítségével kinyitott egy ékszerüzletet, amelyből alig néhány perc alatt temérdek drága ékszer és pénzeket vitt el. A lopás egyébként a legrejtelmesebb bűncselekmények közé tartozik, mert egy fiatal gyereket is meggyanúsítanak azzal, hogy állítólag bűntársa az ügyes tolvajnak.

A károsult **Scheiner Samu** Kárász utcai ismert ékszerkereskedő, akit több mint tizenkétezer korona erejéig károsítottak meg.

A lopást így adják elő a rendőrségen:

Scheiner Samu, aki üzletével szemközt lakik a Kárász-utcában, ma délután főlegkor hazament ebédelni. Minthogy vásár volt, üzletének rollóit nem huzta le, mert ilyenkor sokan járkálnak az utcán és a kirakat tárgyai könnyebben feltűnhetnek. Az üzlete előtt hagyta bolti szolgáját, a 12 esztendőes **Kopecki Antalt**, aki a bolt előtt szokott maradni addig, amíg **Scheinerék** ebédelnek. Alig ment el az üzlettulajdonos, a fiúcska is elszaladt a bolt elől a Klauzál-térre, hogy kenyeret vásároljon. Csak négy percig volt oda és az alatt valaki behatolt a boltba. Az ajtót álkulcs segítségével fölnyitotta és a kirakat belső üvegajtójának fölnyitása után a kirakattól több mint 12,000 korona értékű ékszer vitt el. Minthogy a fiók nyitva volt, oda is benyult, ahonnan 400 koronát vett magához. A fiúcska semmi gyanus jelet nem vet észre, amikor visszatért a Klauzál-térről. Háromnegyed egykor arra ment **Weisz J. Hugó** ékszerész, aki első pillanatban fölfedezte, hogy a kirakatban rendetlenség uralkodik. Azt is észrevette, hogy az ajtó félig nyitva van. Át akart menni a **Scheiner** lakásába, de az ékszerész éppen kijött és megdöbbenve konstataálta, hogy lopás történt az üzletében. Megvizsgálta kirakatát és megállapította, hogy sok értékes ékszeres tűnt el.

Az üzletből eltűnt értéktárgyak jegyzéke eddig a következő:

11 drb. férfi aranyóra á 150 korona, 25 drb. női aranyóra á 100 korona, 23 drb. aranylánc á 100 korona, 20 drb. briliánskövű aranygyűrű á 100 korona, 1 drb. nagy lapos aranyóra K. B. monogrammal, 1 drb. láncos karék, drágakövekkel.

Ezek között van néhány olyan tárgy is, amelyet javítás végett adtak át az ékszerésznek. A betörő csak azokat vitte el, amelyeket gyorsan leemelhetett a kirakat üveglemezéről. A pulpitus fiókjából 400 koronát vitt el papírpénzben.

Délután **Temesváry Géza** dr. és **Fedor Jenő** rendőrkapitányokon kívül több detektív is megjelent a **Scheiner** üzletében. Az egyik detektív elfogta a szolgálót.

— Minek mentél el az üzlet elől? — kérdezte a polgári rendőr.

— Mert éhes voltam és kenyeret akartam venni, — felelte siránkozva a gyerek.

— Azután mindig a boltajtó előtt voltál?

— Nem, hanem a kapuban.

— Nem kaptál valakitől pénzt, hogy menj el?

— Nem kaptam.

— Láttál e erre menni egy magas, zöld kalapos, sárgakabátos urat?

— Sokszor erre ment, de egyszerre csak eltűnt, felelte a fiú.

Több mint valószínű, hogy ez a magas, urisan öltözött idegen a tolvaj. Egy Oroszlán-utcai ékszerész boltja előtt is láttak ilyenforma

embert, aki tegnap délben benyitott Politzer Leó üzletébe is. Minthogy embereket látott odabent, gyorsan visszahúzódott és szó nélkül elment.

Egy detektív kijelentette, hogy a kis szolga viselkedése is gyanús. A rendőrség nyomban értesítette az esetről a szegedi zálogház-tulajdonosokat és ékszerészeket, továbbá a szomszédos városok rendőrségeit. A tettesnek egyelőre semmi nyoma.

A meglopott ékszerész kijelentette, hogy a bűntény allig történhetett meg néhány perc alatt, mert ő gyorsan befejezte ebédjét. Azt is mondta, hogy amikor délután visszament az üzletbe, azt bezárva találta s a saját kulcsával nyitotta ki.

A főhadnagy támadói.

(Érdekes esküdtszéki tárgyalás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

Az aradi kir. törvényszék esküdtbíróháza holnap egy különben teljesen érdekesség nélkül ügyben fog ítélni, melyet azonban az esküdtek igazmondásához fűződő következmények tesznek módfelett érdekfeszítővé. A hozandó verdikkal az esküdtek nemcsak a két vádlott, de a sértett sorsát is megpecsételik, a mi olyan különös jelenség, mely párját ritkítja bíróságok krónikájában.

Az eset története az, hogy nemrégiben — alig egy pár hete — Opreán József és Antal Elemér, közismert aradi éjjeli alakok, az Arpád-téri „Korona” kávéház udvarán megtámadták Lamm Hugó 33. gyalogezredbeli főhadnagyt. Történt ugyanis, hogy a két vádlott teljesen ittas állapotban betért a kávéházba, ahol Opreán minden jelenlevőtől egy nadrágszíjra valót kért, miután az övé elveszett. Azután kiment az udvarra, ahol Lamm főhadnagy várakozott valakire. Opreán tőle is kért az előbb említett szíjra pénzt, de a főhadnagy látva a követelődző ember ittas állapotát, elutasította őt. Opreán azonban nem távozott, mire a főhadnagy eltaszította magától a mellére irányított ütessel. Azután kikerültek az utcára, ahol Antal Elemér is csatlakozott hozzájuk, mire általános dulakodás keletkezett és a vádlottak előadása szerint Opreán elvette a főhadnagy kardját, amelyet csak 10 korona ellenében adott vissza. A sértett szerint pedig mind a ketten erőszakkal vették el tőle a pénzt.

Ily körülmények között a katonai becsületbíróház Lamm Hugó főhadnagy ellen megindította az eljárást annak kiderítése végett, hogy az ügyben magaviseletével nem sértette-e meg a „Standesehre”-t? A határozathozatal azonban fel lett függesztve mindaddig, míg az esküdtbíróház ez ügyben nem dönt. Ha a vádlottakat csak testi sértésben fogják bünsnek kimondani, Lamm Hugónak allghanem *le kell mondania rangjáról*, mert ezzel a katonai bíróság bebizonyítottának látja, hogy a támadás nem rablási szándékból történt és ennél fogva a főhadnagy nem viselkedett rangjához méltóan. Ha azonban az esküdtek bünsnek mondják ki a vádlottakat a rablásban, akkor a becsületbíróház ítélete Lamm Hugóra nézve valószínűleg kedvező lesz.

Az érdekes tárgyalásra lejött Budapestről Edvi-Ilés Károly ügyvéd, az országos hírvé kriminalista is, aki Lamm Hugó sértett érdekeit fogja képviselni. A tárgyaláson, melynek érdekességét főleg a kiváló jogtudós jelenléte emeli, Bittó József törvényszéki bíró fog elnökölni. Az ügyészséget Szakolczay Lajos kir. ügyész képviseli, a vádlottakat Deutsch Izsó dr. aradi ügyvéd védi.

Följelentés az aradi rablások törvényszék ellen.

(Egy rablókaland tárgyalása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

A legutóbbi esküdtszéki ciklusról maradt vissza az az ügy, melylyel ma az esküdtbíróház foglalkozott. Egy fényes nappal történt rablásról volt szó a pörben, amelynek különös érdekessége, hogy a vádlott apja *feljelentette miatta az igazságügyminiszternél az aradi törvényszéket*. Az eset előzményei a következők:

Haucz Danyilla szőlősi lakos múlt év szeptember 2-án délelőtt a pankotai vásárra ment, ott beült a korcsmába, s minden pénzét elverte. A falujabeliek ugyan hívták haza, ő azonban kijelentette, hogy majd csak magában megy haza. Nem is ment, csak amikor ismerősei már utnak indultak, akkor kerekedett fel ő is, hogy hazafelé tartson, s hogy utközben, ha lehetséges, visszaszerezze magának azt a pénzt, amit a korcsmában bevett.

Az országuton menet elhajtott mellette Gucz Tógyer szőlősi lakos kocsija, melyen a kis 12 éves Gucz Mikulae is helyet foglalt. Haucz nem gondolkodott sokat, hanem felugrott a kocsi, lerántotta az ülésről Gucz Tógyert és elakarta venni tőle az erszényét. A megtámadott erősen védekezett, mire a rabló előrántott zsebéből egy hegyes reszelőt, amelyet a vásáron vett, s azzal fejbeszurta áldozatát, aki a szenvedett sebesülés folytán elájult. Haucz erre kivette az ájult ember zsebéből ennek 51 korona 60 fillért tartalmazó erszényét, leugrott a kocsiról s mint aki jól végezte dolgát, tovább ballagott az országuton. Csakhamar találkozott egy ismerőse kocsi-jával, akihez felkerekedett s vele hazament. Másnap azonban az ellene tett följelentés folytán a csendőrség elfogta, s miután az aradi ügyészség rablás miatt vádat emelt ellene, vizsgálati fogságban ült egész máig.

A múlt esküdtszéki tárgyaláson, a bizonyítékok kiegészítése és három új tanu kihallgatása vált szükségessé. E célból elnapolták a tárgyalást s a vádlottat vissza kísérték a fogházba.

A vizsgálati fogság nagyon fájt a vádlott apjának, aki úgy vélt segíteni a dolgon, hogy följelentéssel fordult az igazságügyminiszterhez az aradi törvényszék ellen, megvádolván azt, hogy *fiát jogtalanul fogságban tartja*. A följelentésnek természetesen csak annyi eredménye lett, hogy a törvényszéki elnök jelentése alapján elutasították.

A mai esküdtszéki tárgyaláson az esküdtek bünsnek mondták ki Haucz Danyillát a rablás bűntettében. A törvényszék ezen az alapon *őt esztendői fegyházra ítélte a merész rablót*.

A vashidak előmunkálatai.

(Az óvártéri védőtöltés áthelyezése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

Végre valahára elérkeztünk ahhoz a pont-hoz, amelynél a Maros vashidjainak létesítéséhez szükséges előmunkálatok is megkezdődnek. Az első lépés ezen a téren az, hogy az óvártéri védőtöltést áthelyezik, ami a hidak kiépítésével szorosan összefüggő dolog. Ebben a tárgyban ma történt meg az első hatósági intézkedés, amennyiben *Institoris Kálmán* polgármester a következő hirdetményt tette ma közzé a vashidak dolgában:

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 75849—905. szám alatt kelt rendelete nyomán a Maros folyón át Ujarad fő-utcájának és az aradi várba vezető és az Eöt-

vös-utcának tengelyébe Arad sz. kir. város közönsége által építendő két vashid kiépítésével szoros kapcsolatban van az óvártéri védőtöltésnek áthelyezése.

Minthogy ezen áthelyezéssel részben a városnak, részben a két új hidnak a Maros áradása ellen való védekezése céloztatik ezen védőtöltés elhelyeztetéséhez szükséges engedély kinyerése végett, alólított mint elsőfoku vízjogi hatóság 1906. évi március 14-ik napjának délelőtt 10 órájára Aradon a városház emeleti tanácstermében a tárgyalást kitűzöm, melyre Arad megye és Temesvármegye alispánjait az 1885. XXIII. t. cikk 158. §-ára való figyelemmel, továbbá a kereskedelemügyi m. kir. minisztert, a földművelésügyi m. kir. minisztert, aradi m. kir. pénzügyigazgatóságot, aradi m. kir. kincstári ügyészséget, aradi m. államépítészeti hivatal, magyar államvasutak aradi üzletvezetőségét, Aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatóságát, aradi kereskedelmi iparkamarát, aradi közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság igazgatóságát, aradi szalmaanyaggyár igazgatóságát, Weitzer János gép és waggongyár igazgatóságát, Neuman testvéreket, aradi villamosági részvénytársaságot, Zsigmondház község előjáróságát, Ujarad község előjáróságát, dr. Deutsch Izsót, Deutsch Bernát képvis. Dengl Lajost, Dengl Rzsótot, Fuchs Józsefet (Zsigmondházi lakost), Herold Alajost, dr. Czédy Károlyt, Radositsné és özv. Pekornyi Rikárdné szül. Bíró Gizella képviselőjét, Kövér Bélát (Bíró Kálmán képviselőjét), Melsztrovits Jánost, a tiszti ügyészséget, a mérnöki hivatal, özv. Hendrey Pálné szül. Bíró Amáliát, Ebaczký Jónóné szül. Bíró Eszket és a folyammérnöki hivatal meghívom.

A munkálatokra vonatkozó terveket, műszaki leírást és szakértői véleményt 1906. évi február 12. től számítandó 30 napra a polgármesteri hivatalban közszemlére kiueszem s felhívom az érdekelteket, miszerint a munkálat tekintetében netaláni ellenvetéseiket akár a közszemlére kitétel alatt írásban, akár pedig a tárgyalás alatt szóval, annál inkább adják elő, mert ellenkező esetben a határozat további meghallgatásuk nélkül fog meghozatni.

Arad, 1906. február 10-én.

Institoris Kálmán,
kir. tan. polgármester.

A Tribuna sajtópöröi.

(Aradi ügyek a nagyváradi esküdtszéken.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

A nagyváradi esküdtbíróház február havi ciklusában három érdekes sajtópör foglal helyet. Mindhárom az aradi román lap: a Tribuna ellen, illetőleg a lap felelős szerkesztője: Boku Szever és munkatársa: *Indreiba* Ábrahám ellen indította meg a nagyváradi kir. ügyészség. Az inkriminált cikkek a januári választások körül jelentek meg, a midőn a román nemzeti párt és annak egyik fő organuma: a Tribuna nagy erőfeszítést fejtett ki, hogy a román jelöltek a kerületben győzzenek. Sok helyen a román jelölt minden agitáció és korteskedés ellenére is elbukott. A Tribuna éles, maró cikkeket írt azok ellen, akik a román jelöltek megbuktatták: a tisztviselők és a magyar politikai pártok ellen. E támadások féktelen hevességgel általában a magyarság ellen irányultak, ezért a kir. ügyészség a magyar állameszme ellen való izgatást látott bennük.

Az első két sajtópörnek, amelynél Boku Szever a terhelt, az esküdtszéki tárgyalása e hó 19-én és 20-án lesz. A vádirat szerint Boku Szever, mint a Tribuna felelős szerkesztője 1905. március 29-én „A hadsereg egysége” címmel cikket írt, a melyben a következő, a magyarság ellen izgató passzusok vannak:

„Amióta a magyarok itt megtelepedtek és szerencsétlenségre itt románokra akadtak, megkezdtek magyarosító munkájukat, de ezer esztendő óta hiába pazarolták erőiket, mert nem volt nekik tudásuk, műveltségük, hogy a célt elérjék. Ránk törték; kezdtek

felemleni fejüket, mint mérges viperák. Az ő nemzetiségi politikájuk, amelyet *Deák Ferenc az ő megzavarodottságában* nevezett el így, jogot adott nekik arra, hogy a nemzeti-ségeket gyűlöljék, pusztítsák és úgy bánjanak vele, ahogy akarnak. Jonak látták elragadni Erdély függetlenségét; feláldozni az oláhokat, tótokat, szerbeket az ő uralkodási vágyuknak, ennek a molochnak, amely mindig lábbal tiporta a Habsburgok iránti hűséget.

A másik cikket Boku Széver a Tribuna 1905. január 6-iki számában írta *Egy utazás Bécsbe* címmel. Az inkriminált kifejezések a következők:

„Feláldozzák a nemzetiségeket, a magyarul nem beszélő népeket és ezeknek *vérért szívják*; ezeket megcsalják, elárulják. A magyar uralmat segítő politika nem egyéb, mint egy kigyónak a saját keblén való táplálása.”

A harmadik cikk a legtúzesőbb. Ezt *Indrejska* Abraham, a Tribuna belső munkatársa írta „A politikai hullámok” címmel a Tribuna június 28-iki számában. Ennek az esküdszéki tárgyalása e hó 26-án lesz. Az inkriminált részek a következők:

„Példákkal bizonyítottuk be a magyar fajnak földöttünk való intellektuális tehetetlenségét, amiből következik, hogy valóságos politikai örület a kormányzókat nemzetiségeket kiirtó törekvése. A magyarosítás nem más, mint erőszakja egy győne, jellemtelen, gögös, hiu, uraiomra vágyó népek. Melyek a magyarosítás eszközei? A sajtópörök, a tömlőcök? Ezekkel akarják a magyar géniuszt befolyásolni megerősíteni? Gyalázat ez. Amidőn véredet ontod a magyar hazáért, eltiltanak attól a szent eszmétől, hogy anyanyelveden szabadon beszélhess; nyelved, kulturád, iskolád megvédhessed! Vagy talán a csendőrpuskák ropogása glorifikálja a magyar választási rendszert, amelynél a szegény román paraszt ember félrevezetve az egyik strébertől, megvesztegetve a jelölt ur által; terrorizálva a tisztviselőktől és sok basáskodó magyar ur szeszélyének, önkényének áldozatul adva, elveszti jogát ahhoz, hogy román maradjon.”

Az esküdszéki tárgyalások elé a jogászvilág nagy érdeklődéssel tekint. Ezekon kívül a februári ciklusban még egy aradi pör tárgyalása fog lefolyni, még pedig e hó 24-én *Somogyi József* aradi tanító rágalmazási sajtópere.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A lippai izr. nőgyűlés jubileuma. Nagy és előkelő közönség jelenetében ünnepelte meg vasárnap a lippai izr. nőgyűlést fennállásának 25-ik évfordulóját. Délután 3 órakor kezdődött a diszközgyűlés, amelyen *Lichter Jakab* egyetemi titkár ismertette szép emlékiratban az egyesület múltját, fejlődését és jelen állapotát. A gyűlés után istentisztelet volt.

— Az Aradi Sakk kör közgyűlése. Az *Aradi Sakk kör* f. hó 10-én este 9 órakor tartotta a kör hivatalos helyiségében *Schlesinger Farkas* előnklete alatt évi rendes közgyűlést. A közgyűlés egyhangulag a következő tisztikart választotta meg: *diszelnök* Barabás Béla dr., *elnök* Tabakovits Emil, *I. alelnök* Schiesinger Farkas, *II. alelnök* nagysolymosi Koncz Gyula, *titkár* Tabakovits György dr., *háznagy* Nádler Lajos, *jegyző* Tröster Jenő, *pénztáros* Dávid Antal, *ellenőr* Bruckner Sándor, *választmány*: Bokor Alajos, Jakabfy István dr., Moskovits József, Moños Agoston, Murády Almos, Vajda István dr., Klein Márton, Berta Kálmán, *póttagok*: Warner Imre, Róth Géza, Schmidt I. Pál, Bruckmann Gyula.

(*) A radnai kaszinó egyesület vasárnap tartotta rendes közgyűlést, melyen a következőképp alakították meg a tisztikart: *Elnök*: Waitnier Adám dr. *Alelnök*: Bécsy Dezső. *Pénztárnok*: Szántó Izor. *Titkár*: Margetsics Lajos. *Háznagy*: Szolgovics Ferenc. *Könyvtáros*: Szikora Béla. *Ugyész*: Avramescu Vazul dr. *Választmányi tagok*: Bradán Athanász dr., Csanszer József, Gebhardt Sándor, Kabdebé Antal dr., Mágory János, Péczely Elek, Polgár Béla, Pellagrini József, Zsivulcszku Prokop.

Öngyilkos aradi huszárhadnagy.

A szerelem halottja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, február 12

Egy tisztársai által dédelgetett, felebbvalói becsülésében álló és az aradi társadalmi körökben is közkedveltségnek örvendő daliás honvédhuszárhadnagy életét oltotta ki ma egy buta revolver golyó.

Sófalvi Illyés Zoltán, a szegedi 3-ik honvédhuszárezred Aradon állomásozó első osztályának hadnagya tegnap éjjel mámoros állapotában a Széchényi-utca 7-ik szám alatt lévő földszintes lakásán *szíven lötte magát*. A dördülésre, amely megrázkódtatta az egész épületet, felébredtek a ház összes lakói és abban a hiszemben, hogy a házban tűz ütött ki, rémülten futottak le az udvarra. Az emeleten lakó özv. Faragó Istvánnét, a ház tulajdonosnőjét, akinél az öngyilkos huszárhadnagy szobát bérelt, szintén felverte álmából a lövés. Rosszat sejtve rohant ki az emeleti folyosóra, ahol az öngyilkos *Ferenc* nevű szolgája kétségbeesetten, kezeit tördelve — térdelt az urinő elé:

— Nagyságos asszony, a hadnagy ur agyonlőtte magát, — kiáltotta fuldokló hangon.

(Az utolsó percek.)

Özv. Faragó Istvánné és a házbellek erre berohantak Illyés hadnagy szobájába, ahol rettenetes látvány tárult szemük elé. Az ágyban átlótt mellett, teljesen pőrre vetkőzve feküdt a huszárhadnagy, és jobb kezében görcsösen szorongatta a szolgálati revolvert, amelyvel tettét elkövette. A sebből *patokban ömlött a vér*, elborította az ágyat és az ágy mellett fekvő szőnyeget is. Az eszméletlen állapotban lévő öngyilkos hangosan hörgött és értelmetlen szavakat suttogott.

Özv. Faragó Istvánné, aki flaként szerette az öngyilkos huszárhadnagyot, a borzasztó kép láttára *elájult*. Az idős urinő csak a házbellek segítségével térhetett vissza lakásába, ahol egész éjjel zokogott.

Közben Ferenc, az öngyilkos szolgája, az első borzalomtól magához térve kirohant az utcára és az épen arra haladó őrjáratnak jelentést tett az öngyilkosságról.

Az őrjárat a rendőrségre utasította a magából kikelt szolgát, ahol *Vidsky Gusztáv* ügyeletes rendőrtiszt rögtön jegyzőkönyvbe vette az esetet és az időközben előhívott *Tisch Mór* dr. rendőrorvossal együtt az öngyilkos lakására sietett.

Az Öngyilkos körül ekkor már ott találták *Fényes Samu* dr. orvost, aki a házbellek hívására az öngyilkosság után pár perccel érkezett a tett színhelyére és rögtön ápolás alá vette a súlyosan megsebesült huszárhadnagyot. A haláltokozó golyóról *Tisch Mór* dr. megállapította, hogy az a második és harmadik borda között hatott az öngyilkos testébe és a gerincben akadt meg. Illyés Zoltán életéről ekkor már *lemondtak* az orvosok, minthogy a golyó nemesebb testrészekben hatott keresztül.

Közben megérkeztek *Parócz Gyula* dr. igazg. főorvos és *Simonyi Arpád* dr. ezredorvos. *Simonyi* dr. aki az öngyilkos huszárhadnagy egyik legjobb barátja volt, kétségbeesetten próbálkozott, hogy az elhülő testbe ismét életet hozzon. Többször kámforinjekciót adott a haldoklónak, amitől a szíve élénkebben kezdett do-

bogni, de az életben maradás minden reménye nélkül.

(A halál.)

Egy óra után megjelent a haldoklónál, ennek sógora, makói *Makay Gyula* honvédhuszárszázados is, aki azonnal táviratilag értesítette a hadnagynak Budapesten lakó családját a katasztrófáról. Hajnaltájban az öngyilkos a megismételt kámforinjekció következtében megnyugodott és álomba szenderült. Barátja, *Simonyi dr.* ezredorvos és *tótváradai Asbóth Odön* huszárfőhadnagy valamint sógora is az egész éjét a szerencsétlen fiatal ember ágyánál töltötték önfeláldozóan ápolván a haldoklót.

Röggel nyolc óra felé nyugtalankodni kezdett a haldokló. *Simonyi dr.* erre megismételette a kámforinjekciót, amelytől ismét elaludt *Illyés Zoltán* és féltnizkor minden fájdalom nélkül *ki-lehelte lelkét*. A halál pillanatában, sógora, *Simonyi dr.*, *Parócz Gyula dr.*, *tótváradai Asbóth Odön* főhadnagy és több barátja álltak körül az ágyat.

A katonai bizottság, amely már az éj folyamán is megjelent, *Tisch Mór* dr. rendőrorvossal egyetemben konstataálta a halált és nyomban intézkedett a temetés iránt, amely holnap délután 2 órakor fog végbemenni a felsőtemető halottasházából, teljes katonai pompával.

A távirati értesítésre az elhunyt családjából a ma déli gyorsvonattal megérkeztek édes anyja, *Illyés Károly* kuriai bíró felesége, továbbá bátyjai: *Illyés Géza*, a budapesti poliklinika tanára és *Illyés Endre* miniszteri fogalmazó, akik *Makay Gyula* századosnak *Vörösmarthy-utca* 8-ik sz. alatt levő lakásán szálltak meg és nyomban az elhunyt akására siettek, ahol *Illyés Zoltán* katonai diszgyenruhájában kiterítve fekszik. Az ajtó előtt egy huszárkáplár áll diszörséget.

A mai nap folyamán számosan keresték fel az elhunyt családját, hogy kifejezzék részvétüket az őket ért nagy csapás miatt.

(Az előzmények.)

Az öngyilkosság előzményeiről alábbi tudósításunk szól:

Illyés Zoltán, az öngyilkossá lett huszárhadnagy, előkelő, évszázadok óta szerepet játszó erdélyi család sarja. Apja *Illyés Károly*, a magyar királyi kuria bírja, akit nagy tudása előkelő helyre emelt a jogászai körökben. *Illyés Géza*, az elhunyt bátyja a budapesti orvosi köröknek szintén előkelő szerepet vívő tagja és a fiatal sebész nemzedéknek egyik legkiválóbb tehetsége.

Az öngyilkos huszárhadnagy a gimnázium elvégzése után a *Ludovika Akadémia* növendéke lett, ahol tanárai és társai nagyon megszerették a szálás délceg fiatal legényt. Katonai tanulmányait kiváló sikerrel végezte az elhunyt, úgy hogy pályáján nagy karriert jósoltak neki. Mint hadnagy került ki a *Ludovika Akadémiából* és kitűnő lovas lévén, a huszársághoz kéredkedett. Így jutott a szegedi 3-ik huszárezredhez, amelynek Aradon állomásozó osztályához osztották be.

Aradra csak egy év előtt került, de ez a rövid idő elég volt a szimpatikus, alig 23 éves fiatalembernek ahhoz, hogy úgy katonai, mint társadalmi körökben megkedveltesse magát. Széleskörű műveltsége nagy sikereket hozott neki mindenütt, ahol csak megfordult. Felebbvalói is felismerték benne az ambiciózus, nem közönséges kvalitású embert és ennek folytán előmeneteli kilátásai a legkedvezőbbek voltak.

Illyés Zoltán tettének oka *reménytelen szerelem* volt. Szerelmes volt egy asszonyba, egy előkelő budapesti háztulajdonos feleségébe, aki három gyermek anyja. E nálánál idősebb asszonyt szerette már évek óta a szerencsétlen *Illyés Zoltán*. Am az asszony tisztességes, gyer-

mekeiért élő családjára, aki szívesen fogadta ugyan a fiatal ember udvariását, de ennél tovább nem ment. Illyés Zoltán hiába ostromolta szerelmével, minden erőfeszítése hiába valónak bizonyult, úgy hogy jobbnak látta elhagyni Budapestet, abban a reményben, hátha így olthatja el szenvedélyét.

De feledni sehogysem tudott, eleinte nagy önmegtartóztatással el tudta titkolni fájdalmait barátai előtt, de utóbb kitört belőle a mellőzöttség keserősége és pár hónap óta sokat kesergett ismerősei körében.

— Verd ki a fejedből azt az asszonyt Zoltán, — mondogatták neki esténként barátai amikor a cigányzene felhangzott és Illyés Zoltán szemébe a szomorú magyar nő-ák könnyeket csaltak.

— Nem lehet . . . lehetetlen, válaszolt ilyenkor a huszárhadnagy.

Az idők előrehaladásával teljes buskomorság vett erőt a délceg fiatal emberben.

— Meglátjátok, agyonlövöm magamat, szól a múlt hét egyik estéjén barátaihoz.

(Az első kísérlet.)

Másnap délután be is akarta váltani fenyegetését. Elővette az asszony arcképét, amelyet mindig magánál hordott és hosszú ideig csókolgatta. Délután háromóra tájban megtöltötte revolverét, és már felhuzta a kakasát, mikor betoppant hozzá egyik barátja, Faragó Udön gyógyszerész, aki rögtön megértvén a helyzetet, hozzárögzött és kicsavarta kezéből a fegyvert.

— Gyere fel az édesanyámmal! — mondta a szerencsétlen fiatal embernek, aki hajlott Faragó szavára és felment a háziasszonyhoz, özv. Faragó Istvánnéhoz.

— Zoltán, mit akart tenni? — kérdezte elszörnyülködve az urinő.

A fiatal ember lehajtott fejjét és elővette az asszony fényképét.

— Nagyságos asszonyom, mondta, nem bírom tovább. Nézze meg ezt a képet . . . Elmegek Pastre . . .

— Maradjon fiam, — csendesítette az urinő a háborgó kedélyű fiatal embert. — Maradjon fiam, üljön le és hűtse le magát.

Illyés Zoltán engedelmessé vált az urinő tanácsának és aznap este hét óráig ült özv. Faragó Istvánnénál, aki okos beszédével legalább egy időre megnyugtatta a fiatal embert.

Am a szerencsétlen huszárhadnagy megnyugvása csak pillanatnyi volt. Másnap ismét föltámadt benne a végzetes tett elkövetésének gondolata, amely vasárnap éjjel folyton ott motoszkált agyában. Ettől kezdve állandóan mulatozott, így akarván felejtetni. De hiába.

(A bejelentett öngyilkosság.)

Vasárnap már délelőtt kezdte a pezsgőzést barátjának, Simonyi ezred orvosnak lakásán. A mulatás közben folyton kesergett.

— Agyonlövöm magam, most már nem tehetek másként.

Este fél tíz óra tájban egyik aradi vendéglőbe ment Illyés Zoltán Asbóth főhadnaggyal. Ekkor már illuminált állapotban volt. Egymás után törte el a pezsgős poharakat. Később letelepedett asztalukhoz Zubor Andor rendőrfogalmazó, akivel az öngyilkos egyideig kedélyesen beszélgetett. Tíz órakor Zubor fogalmazó azzal kelt fel az asztaltól, hogy a rendőrségre kell mennie.

— Maradj még öregem, marasztalta Illyés Zubort, aki azonban megmaradt távozási szándéka mellett, mire Illyés is felkelt az asztaltól.

— Akkor elkísérek! — mondta Zubornak. Az udvaron lévő biciklijét maga mellett vezetve, az Atzél Péter-utcán át elindult Zubor fogalmazóval. De alig tettek pár lépést, Illyés elmaradt és az előrehaladó Zubor pár pillá-

nat mulva meglepetéssel látta, hogy a huszárhadnagy egy arra menő társasággal vitába elegyedett. Zubor visszasietett és megkérdezte a társaságot, hogy mi baja akadt a hadnaggyal. Zubor kérdésére Berger Jenő kereskedelmi alkalmazott elpanaszolta, hogy Illyés hadnagy a bicikli kormányával oldalba ütötte őt és arra kérte a fogalmazót, hogy intézzék el az ügyet a rendőrségen.

— Elégtételt fogok adni! — kiáltotta erre a felhevült állapotban lévő huszárhadnagy, mire Zubor azzal csendesítette le a társaságot, hogy az ügyet el fogják intézni.

Ezután az incidens után Illyés Zoltán az Andrassy téren levő templomig kísérté még a rendőrfogalmazót, ahol elbucszott tőle és visszament a vendéglőbe. Itt tovább ivott, de állapota már olyan volt, hogy Asbóth főhadnagy megtiltotta a pincéreknek, hogy több italt adjanak neki. Ivásközben Illyés Zoltán több ízben említette öngyilkos szándékát.

Tizenegy órakor hazament. Legényének, aki leveleztette, megparancsolta, hogy ne háborgassa. A legény távoztával cigarettára gyújtott és egyideig hanykolódott az ágyban. Fél tizenkettőkor követte el végzetes tetteit.

A kiosk bérlete.

(Állandó kiállítás a Baross-parkban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

Az Aradhegyaljai Szőlősgazdák Egyesülete, amely a szőlőművelés jövedelmezőségének fokozására alakult és céljait főleg azt tűzte ki, hogy hegyvidékeink bortermékeinek jó hírét a külföldön megalapítsa, ennek elérésére állandó kiállítások létesítését vette tervbe. Hogy az egyesület ezen tervét megvalósíthassa, — amint azt már megirtuk, — alkalmas helyiségre akar szert tenni, amelyben termékeit, nevezetesen: a bort, gyümölcsöt, kertivetereményeket, tejterméket, mézet, virágot stb-t közszemlére bocsájtassa.

Az ezen célnak megfelelő helyiséget a Baross sétány kioskjában találta meg az egyesület és kérvényt nyújtott be a városhoz a kiosknak méltányos feltételek mellett való bérbeadása iránt. A kérvényt annakidején teljes szövegében közöltük.

Az aradhegyaljai gazdák egyesületének ezzel a kérvényével ma foglalkozott a gazdasági szék Varjassy Lajos h. polgármester elnöklete alatt. A gazdasági szék elhatározta, hogy az egyesület kérelmét *pártolól fogja* a f. hó 14 ikén megtartandó közgyűlés elé terjeszteni.

A Baross parki kiosk bérbevételére még egy más pályázó és akadt: Reisz Sándor, a kőbányai sörgyár aradi főraktárosa, aki zárt ajánlatban évi 702 K 60 fillért ajánlott a kiosk bérletének átengedése ellenében. A gazdasági bizottság ezt az ajánlatot nem tartotta kedvezőnek és tekintve azt, hogy a szőlősgazdák egyesülete a kioskot az aradmegyei termelés érdekében fekvő állandó kiállítás céljaira akarja felhasználni: a szőlősgazdák kérelme mellett döntött, teljesíthetőnek véltvén azon kérelmeket is, hogy a Baross-parkban felállítandó illemhely a kiosk oldalára helyeztessék.

A terrasz elhordását azonban nem tartja teljesíthetőnek a gazdasági szék, miután ennek az a célja, hogy a magas vízállás alkalmával mutatkozó talaj víz ellen megvédje a kioskot.

A szőlősgazdák a kiállítással kapcsolatosan a közönség érdekében *buffé* létesítését is tervbe vették.

Aradi könyv a haditengerészetről.

(Tausch Rezső 181. jegyzésel.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

Az aradi könyvpiacnak a közel jövőben szenzációs eseménye lesz. Tausch Rezsőnek, a korán elhunyt aradi tengerésztisztnek világhírű utjáról s a haditengerészet belső dolgairól szól ez a könyv, amelyet most rendez sajtó alá Darányiné Tausch Frida, az író nővére, aki a következő felhívást bocsájja közre:

Hadihajón.

A nyáron elhunyt tengerésztiszt fivérének napló-jegyzeteit és leveleit óhajtom kiadni.

A tengerről és haditengerészeink életéről beszél az utóirászerű művecske, különösen pedig a „Szigetvár” cirkáló hadihajó egyik világhírű utjáról, mely a tengerészet örömeit, veszélyeit, fáradtságait a közvetlen megfigyelés és tapasztalat élénkségeivel tarkítva tárja elő.

Bizva a leírás anyagának sajátosságában, a nekünk szárazföldieknek oly titokzatos tenger iránt nyilvánvaló általános érdeklődésben és abban, hogy a magyar közönség részére még keveset írtak haditengerészetünkről, e feljegyzéseket sajtó alá rendeztem s az olvasó közönség figyelmébe ajánlom.

Aradon, 1906. február hó.

Darányiné Tausch Frida.

A könyvnek különös érdekességet kölcsönöz az, hogy írója utazásai közben írt leveleit is csak név nélkül és csak erős kihagyásokkal lehetett közölni, mert különben az aktív tisztnek erős kellemetlenségei támadtak volna. Most mindazok a részletek, amelyek a tengerészet intím dolgairól szólnak s melyek mintegy leplezesszámba mennek a közönség előtt, nyilvánosság elé kerülnek. Tausch Rezső könyve minden valószínűség szerint nemcsak az aradi, hanem az egész hazai könyvpiacnak egyik kiemelt érdekessége lesz, amit különben azok a részletek is bizonyítanak, melyeket annak idején az aradi lapok közöltek belőle.

A külvárosok világitása.

(A Benold-gáz részvénytársaság ajánlata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

Arad külvárosainak lakói között állandó a panasz az ellen a lehetetlen világítási rendszer ellen, amelynek folytán a külvárosokban uralkodó egyiptomi sötétség miatt állandóan veszélyben van az éjjel járó kelők testi épsége. Tekintve a rendőri létszám csekély voltát, a közbiztonság szempontjából is ázsiai állapotokat okoz a külvárosokban ez az állapot. Az ilyen világítás talán megfelelő lenne ott, ahol az emberek már este hat órá tájban aludni térnek, de valósággal botrány, hogy Délmagyarország egyik legforgalmasabb városában ilyen mézériákkal kelljen a lakosságnak küzdeni. Hogy a belvárosban is elkezdne valamivel intenzívebb világítás, arról most mitsem szólunk. De az a botrányos világítás, amely a külvárosokat a legsötétebb balkán államok még sötétebb helységeinek nivója alá süllyeszti, jogosan hívja ki a kritikát.

Meglehet, hogy a torony alatt a hatvan ezer koronás parkirozások mellett erről az égető kérdéssel is gondolkodtak már. A város tanácsa előtt most is egy érdekes terv fekszik, amely tervnek a célszerűségéről az illetékes közegek fognak nyilatkozni. Ha ki nem vihető: más modus vivendit kell keresni, más vállalattal

kell tárgyalni, a mai állapotoknak azonban véget kell érniök.

A Benoid-gáz részvénytársaság a városhoz ajánlatot nyújtott be a mai napon a zsidó templom körül eső negyed világítása tárgyában.

Az ajánlat szerint egy egész éjjel égő 50 gyertyafényű, lángért évenként 150 koronát fizetne a város. Ecéliből hajlandó volna a társaság a megvilágítandó negyedben külön világító telepet felállítani. A társaság a várostól 15 évi szerződés megkötését kéri, amelynek lejáratát az egész telep a felszereléssel együtt a város tulajdonába menne át.

A Benoid-gáz részvénytársaság ajánlatában eladják, hogy a Benoid-láng háromszor olyan erős fényt ad, mint az évenként 200 koronába kerülő villany fény. Kérvényének támogatásul felhozza azt is, hogy jelenleg Aszódon épít telepet, melyben 700 láng kapcsolható be. Végül hosszabban fejti ki az ajánlat azokat az előnyöket is, amelyek a várost a telepnek 15 év utáni átadása folytán érik.

A társaság ajánlatát legközelebb tárgyalja a tanács.

A lefoglalt cimbalom.

(Egy végrehajtás következményei.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

A múlt esztendőben nagy feltűnést keltett, mikor P. V. aradi nagyiparos, akinek virágzó műlakatos műhelye volt, csődöt mondott. P. V. jelentékeny szerepet vitt politikai téren, ezirányú működése közben elhanyagolta üzletét s ez lett a vesztesége: hitelzői csődbe kergettek. Most, mikor a csőd nyomán támadt feltűnés már-már teljesen elenyészett: egy újabb ügy révén szerepel ismét.

A csődbe jutott iparos már 1894-ben erős fizetési zavarokkal küzdött s így történt, hogy *Andrényi Gusztáv* volt aradi jelenleg nagyváradai vaskereskedő egy nagyobb követelés fejében végrehajtást vezetett ingóságaira, melyek között lefoglaltak egy 100 korona értékű cimbalmot, egy 40 korona értékű lovat és egy 200 korona értékű vasköteget is.

Az iparos a lefoglalás után kiegyezett hitelzőjével s tartozását lassanként törlesztette is. Idővel azonban mindszilább anyagi viszonyok közé jutott s múlt esztendőben már nem tudott az *Andrényivel* szemben magára vállalt fizetési kötelezettségnek eleget tenni. Ennek folytán a vaskereskedő 1894-ben történt foglalás alapján árverést kért adósa ingatlanaira. Az árverést múlt év május 18-ikára ki is tűzték, de annak fogantatásakor a lefoglalt ingóságok közül a fent említettek hiányoztak. P. a végrehajtó kérdésére kijelentette, hogy azokat eladta.

Az aradi királyi ügyészség ennek folytán megindította a vizsgálatot sikkasztás büntette miatt P. V. és neje, valamint leánya *R. A.*-né ellen, aki a szóbanforgó cimbalmot elvitte a lakásból. A vizsgálat során azonban kitűnt, hogy a lovat és a köteget vasrudat még 1894-ben eladta, ezekre nézve tehát az elévülés esete forog fenn s így, mindössze egy 100 korona értékű cimbalomról van szó, csak sikkasztás vétségéről lehet szó. P. nejevel szemben az ügyészség eljött a vádat, azon az alapon, hogy ő mitsem tudott az egész dologról, P. ellen azonban vádat emelt sikkasztás vétsége, *R. A.*-né ellen pedig jogtalan elvitel vétsége miatt.

Miután pedig ezek az ügyek a bíróság illetékességi körébe tartoznak, az ügyészség az összes iratokat átadta *Fürst Albert* dr. ügyvéd részére, ki már a közeli jövőben ítékezni fog az érdekes ügyben.

Vádindítvány

a gyermekrontó tanár ellen.

Dühöngő uri rab.

(A szerelmes tanár bűnei.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

Pittner Aurél, a gyermekrontó makói tanár erkölcstelenségéről és az ellene folyó büntetővizsgálatról még a következő, megdöbbentő gonoszságról tanuskodó észleleteket jelentik:

(A vádindítvány.)

A rabságba került *Pittner Aurél* úgy viselkedik a szegedi ügyészség fogházában, mint valami örült. Tombolva járkal szűk cellájában és visszautasít mindenféle ételt.

— Addig nem eszem, amíg az ügyész ur elé nem vezetnek, mert én ártatlan vagyok, — mondta és dühében a fejét verte öklével.

Persze, nem vezették az ügyész elé, mert az ügyész nem hallgathat ki vizsgálati foglyokat.

A megtévedt férfi bűneiről most újabb adatok kerültek a nyilvánosság elé. Ezek az adatok még förtelmesebb színben tűntetik föl a tanár viselt dolgait. Sokan azt mondják, hogy amióta *Makón van, harminc leánykát méltalozott meg.* Kiderítették, hogy *Pittner álomport* kevert a hozzákerült kis leányok italába és csak ennek segítségével sikerült őket hatalmába keríteni. Az is nyilvánosságra jutott ma, hogy *Pittner Aurél* a fogságban lévő *Tóth Istvánné* született *Bugyi Juliannával* együtt az ellenük valló tanukat meg akarták vesztegetni, de azok nem hallgattak a bűnösök ámitó szavára, hanem megtették vallomásukat, amelyek alapján letartóztatták mindkettőjüket.

Hogy ezek tényeken alapuló állítások, azt legjobban bizonyítja az az indítvány, amelyet *Kovács Rókus* dr. kir. alügyész készített el szombaton s amelyet itt közlünk:

A vizsgálóbíró urnak, Szegeden.

Ebizeses letartóztatásban levő *Pittner Aurél* és *Bugyi Julianna* elleni följelentést ide mellékelve, indítványozom, hogy 1. *Pittner Aurél* 40 éves, makói lakos, nőtlen, főgimnáziumi tanár ellen a btk. 232. § 2. bekezdésébe ütköző *Somodi Mária* és *Sóki Mária* sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt és a btk. 236. §-ba ütköző *Balázs Etel*, *Tóth Erzsébet* és *Demeter Julianna* sérelmére elkövetett három rendbeli megfertőzés büntette miatt; 2. *Tóth Istvánné* szül. *Bugyi Julianna* 44 éves, makói lakos, napszámosnő ellen a btk. 247. §-ba ütköző *csábítás* büntette miatt a vizsgálatot és mindkét terhelt ellen a vizsgálati fogságot is elrendelni sziveskejék.

Indokok:

A csendőri följelentésben foglalt adatok alapján nyomatékos gyanu terhelt *Pittner Aurél* a tekintetben, hogy a 12 éves aluli életkorának látszó *Somodi Mária*-val, továbbá *Sóki Mária*-val, akit előbb öntudatlan állapotba helyezett, házasságon kívül szerelmi életet élt és hogy *Balázs Etellel* és *Tóth Erzsébettel* s *Demeter Mária*-val oly időben élt szerelmi életet, amikor azok életkoruknak 14 évét még nem töltötték be. Nyomatékos gyanu terhelt továbbá *Tóth Istvánné* szül. *Bugyi Julianna* is a tekintetben, hogy *Erzsébet* nevű törvényes gyermekét arra csábította, hogy *Pittner Auréllal* szerelmi életet éljen.

Mivel pedig terheltnek ezek a cselekmények az indítványi részben megjelölt cselekményeket megállapítják; mivel a sértett felek az indítványukat előterjesztették, mivel a sértettek születési bizonyítványának beszerzésén kívül a bűncselekmény egyéb tényadékaik elemeinek kiderítése is a vizsgálati iratokat fogja képezni s akként az is, hogy *Pittner Aurél* terhelt felforgó bűncselekmények a btk. VII. fejezetébe felsorolt szemérem elleni büntettek melyikét képezik: azért a vizsgálat elrendelését kellett indítványoznom.

A vizsgálati fogság elrendelését pedig az indokolja, hogy a bűncselekmények súlyosságánál fogva alaposan lehet attól tartani, hogy a kiszabandó büntetés előrelátható nagyságától való féltelém a terheltet megszőkösre fogja öszönözni és mert a csendőri följelentés szerint már eddig is a vizsgálat eredményének megghusítására törekedtek.

Az indítvány csak délután 5 órakor jutott *Magay Lajos* vizsgálóbíró kezébe, s így szombaton már nem hallgathatta ki *Pittner*-t. A vizsgálatot elrendelő végzést, az ügy sürgősségére való tekintettel, már ma elkészítették. A vádlottakat alkalmasint holnap reggel vezetett maga elé a vizsgálóbíró s akkor hallgatja ki őket.

(Ki a bűnös?)

A szintén vizsgálati fogságban lévő *Tóth Istvánné*, aki ellen az a vád, hogy eladta a leányát, folytonosan sir és imádkozik. Szombaton délután ájított *Makóról* az idősebb leánya, *Tóth Veron*, aki azért akart az anyjával érintkezni, mert *Tóthné* a letartóztatása alkalmával magánál feledte a lakásuk kulcsát, s a leány most azt akarta hazavinni. *Kovács dr. kir. alügyész* felvezette a leányt hivatalába és megengedte, hogy az anyjával ott beszéljen. A családi ügyek elintézése után a 18 éves leány az ügyészhez fordult és könyörgő hangon mondta neki:

— Kérem szépen ügyész ur, tessenek hazakeresni az anyámat. Én tudom, hogy ártatlan. Az egész az apám, *Tóth István* csinálta, akitől az anyám egy felesztendő óta külön él. Azóta mindig áskálódik ellene, ezt a hazugságot is ő adta fel a csendőrségnek. Én tudom, hogy az anyám ártatlan.

A könyörgés azonban nem használt semmit, mert *Bugyi Julianna*-t a bizonyítékok alapján továbbra is fogva tartották.

(A szerelmi bájital.)

A szegedi kir. ügyészséggel egyetemben még a makói csendőrség is folytat nyomozást. *Deszpót István* ma kihallgatott több leányt, akik szintén a tanár ur lelketlenségének áldozatai.

A leányok közül különösen a csanádpalotai illetőségű *Sóki Mária* vallomása érdemel figyelmet. Elmondta, hogyan ejtette hatalmába *Pittner Aurél*-t.

— Egyszer a rokonomnál voltam bent *Makón* és megismerkedtem *Demeter Julis* napszámos asszonnyal, — mondta a 12 éves *Sóki Mária*. — Az mindenféle ígérettel elvitt a tanár ur lakására és egyedül hagyott velem. Este a tanár ur valami piros, kesernyős folyadékot adott, amire ő azt mondta, hogy orosz tea. Erővel megittam, velem, és attól nemsokára elaludtam. Azután nem tudom, mi történt velem. Amikor fölbredtem, betegnek éreztem magamat.

A leány még azt is elmondta, hogy amikor a dolog kiderült, a tanár sok pénzt ígért neki, ha nem tesz vallomást. *Sóki Mária* most állandóan *Makón* tartózkodik, ahol a rokonánál lakik.

(*Pittner* tagad.)

Egy makói ember, aki jól ismerte a tanárt, a következő érdekességeket mondta el *Pittner* viselkedéséről és erről a különös ügyről:

— Azt a különös viselkedést, amit ez a szerencsétlen tanár tanusított, sokféleképpen magyarázták. A jóakarói tul nagy bölcsességnek tartották, — amely szerintük — oly nagyfokú volt, hogy közönséges halandókkal *Pittner* nem tartotta érdemesnek szóba esni; mások pedig, látva *Pittner* dolgait, nebbenték látták magukat magyarázástól. Nem is állhatta volna egyik nappal végig a bíróságon s a következő nap eljött a bíróságra s a bíróságon valami ártatlan passziózás volt. Folytatása kö-

vekerett a Pittner lakásán, ahol esténkiat 4—5, sőt akárhányszor több leány is összegyülekezett a tanár szórakoztatására. Tudta ezt mindenki a városban s már — ugyszólván — meg is szokták. Nem is igen volt ez már föltűnő addig, amíg ki nem derült, hogy Pittner nem elégedett meg a szolgálók hódításával, hanem 12—13 éves iskolás leánykáknak is udvarolt s ezeket is elvitte a lakására.

Mindennek aztán az lett a következménye, hogy Pittner ellen vizsgálatot indítottak.

Madzsar Guasztáv főgimnáziumi igazgató mindjárt a vizsgálat megindultakor felelősségre vonta s megkérdezte tőle, hogy mi igaz azokból a hírekből, amiket városszerte beszélnek róla.

— Anyám emlékére esküszöm, hogy egy szó sem igaz, felelte Pittner?

Ezután elmondta, hogy visszaélnék jószágával s ő zsarolás áldozata. Igaz, hogy ő különös viselkedésével magára szabadította a cselédeket, mert aki azzal ment hozzá, hogy nincs helye, vagy nincs mit ennie, ő szállást is, ételt is adott neki. Ezt azonban a leányok szülei arra használták föl, hogy pénzt csikartak ki tőle s ha nem adott, vagy nem volt pénze, följelentéssel fenyegették. Az igazgató jelentést tett *Platz* Bonifác dr. szegedi tankerületi főigazgatóhoz, amint hogy a letartóztatását is tudomására adta úgy a miniszternek, mint a főigazgatónak.

Pittner még péntek délelőtt órát tartott a főgimnáziumban. Ott jelentek meg érte a nyemozatot teljesítő csendőrök egy rendőr kíséretében s főszoilították, hogy kövesse őket, mert az ügyesség elfedelte az eddigi adatok alapján a letartóztatását. Pittner a főgimnázium hátsó kapuján hagyta el az épületet s a csendőrökkel együtt zárt kocsiába ült. A rendőrséghez vitték be; az ebédet is ott költötte el. Annak a rendje és módja szerint bevágta a maga négy táj ételét, amit a Koronából vitetett föl, mintha misem történt volna. Az ezutáni vizsgálat állapítja meg, hogy egy félkegyelmű embert tartoztattak-e le, vagy pedig egy elvetemült nagy bűndöst.

IRODALOM ES MUVESZET.

A színház műsora:

Kedd: Jericho falai, színmű. (Páratlan bérlet.)
Szerda: Kornevillei harangok, operett. (Páros bérlet.)

Csütörtök: Bohém szerelem, operett. (Páratlan bérlet.)

Péntek: Dorrit kisasszony, színmű. Bemutató előadás. (Páros bérlet.)

Szombat: Dorrit kisasszony, színmű. (Páratlan bérlet.)

* Az arany patkó. Tavaly lemaradt az újdonságok sorából ez a sületlen német darab; kár volt műsorra tűzni most utólag. Kadelburg ur, aki társas-cégben még csak megjárja valahogy, teljesen élvezhetetlen így egyedül. Ha ez a német humor és kedély, akkor igazán nem tudjuk, hogy mi hát az unalom? Lehet, hogy a szintén jócskán együgyű — és nagyon kapott — „Oa Nani-Nani” kuplétól remélt valamelyes sikert a direkción, de ebben csalódott. *Borbély* Sándor nagy igyekezettel fujta a nótát, pompásan meg is játszott egy tipikus német alakot, s másikat meg *Várnay*, de hát ez mind nem segíthetett a darab sorsán. A rengeteg sok szerep dolgot adott csaknem az egész dráma társulatnak, de senkinek se volt valami fényes kedve. Legkevésbé a közönségnek. (K—r.)

* Jericho falai, *Sutró* Alfréd rendkívül hatásos színművének holnap lesz a harmadik előadása. A darab szereplő szereposztásában kerít színről a fő szerep *Kornévillei harangok*. *Pianquette* romkésű operettjének az első előadása *Kornévillei harangok*-nak szerdán lesz a felújítása. A fő-

szerepeket *Kapossai Józsa*, *Zsigmondy Anna*, *Hunyady*, *Faludy* és *Ladislav* játsszák. Jegyek erre az előadásra már holnap reggeltől előre válthatók.

* *Dorrit kisasszony*. A Vigszínház ezidél sikereiben gazdag fehér-szezonjának egyik legkiválóbb és legállandóbb sikere a *Dorrit kisasszony* vígjáték volt, amelyet *Schönthan* Ferenc írt és *Timár Szaniszló* fordított magyarra. A darab a XIX. század elején játszik s szereplői az angol arisztokráciából valók. Csodásan bájos, közvetlen humor lengi át az egész darabot, melynek első két felvonása a Marthalsea-i adóskörtönében, harmadik felvonása pedig egy tengeri fürdőhelyen játszik. A darabhoz korai jelmez és stilszerű, a harmadik felvonáshoz teljesen új díszletek is készültek. A címszerepet *Biró Irén*, a főbb szerepeket *H. Novák Irén*, *Zsigmondy Anna*, *Várnay*, *Dalli*, *Hunyady*, *Marházy*, *Szatmáry* és *Bregi* játsszák. A darabot *Bródy István* rendezi. Első előadása pénteken lesz.

Elfogott aradi sikkasztó.

(A katonaság, mint rejtékhely.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, február 12.

A múlt év december havában megírtuk, hogy *Lónyai (Lourov) Márton* Nacht Viktor aradi erdőbírtokos raktárnoka főnökétől 1880 koronát sikkasztott el és a leleplezéstől félve megszökött Aradról.

A könnyelmű fiatalember, aki az elsikkasztott pénzt feleslt erkölcsű leányok társaságában költötte el, szökése előtt a következő levelet írta főnökének:

Igen tisztelt főnök ur!

Bocsássa meg, amit tettem, én már nem jövök többé az üzletbe. Tőredelmesen beismerem sikkasztásomat, de azt hiszem, hogy nem kerülök érte fogságba, mert öngyilkos fogok lenni. Ha nem hajtom végre szándékomat és elfognak, nem go dolom, hogy súlyos büntetést kapok, mert nagyon lanyha ellenőrzés alatt állottam és ez felbátorított. A pénzből nem maradt meg nálam semmi sem, mert amit megtartottam, az elment a kártyán. Szerencsétlen ember vagyok, kérem, ne tegyen még szerencsétlenebbé.

Lónyai Márton.

A sikkasztó főnöke azonban nem volt hajlandó könyörületességet gyakorolni a bűndös ember iránt és jelentést tett az esetről a rendőrségnek, amely az iratokat áttette az ügyésznek, a körözés elrendelése iránt. Az ügyesség erre köröző levelet bocsátott ki *Lónyai* ellen, amely intézkedés azonban akkor nem vezetett eredményre. A sikkasztó nyomtalanul eltűnt és eltűnése tápot adott annak a hiedelemnek, hogy tényleg öngyilkossá lett.

Lónyai azonban volt esze meg nem válni ettől a szép világtól, hanem az egész országban bujdosott és mindenütt ügyesen eltudta fedni kilétét.

A múlt hónapban azután visszatért Aradra. *Lónyai*, hogy katonai kötelezettségének eleget tegyen a vártüzérségnél. Számított arra, hogy itt legkevésbé fogják keresni. A katonai egyenruhában, különben is biztenségben érezte magát.

Egy szemfüles detektív azonban tegnap a személyleírás alapján felismerte benne a körözött sikkasztót és jelentést tett ittlétéről *Greén Nándor* tb. főkapitánynak, aki nyomban intézkedett a katonai hatóságnál a sikkasztó kiadása iránt. Ez meg is történt és *Lónyai*, akit két katonai kísért a rendőrségre, *Greén* tb. főkapitány ma délelőtt már ki is hallgatta. A sikkasztó beismerte tettét mentő körülményül találatát és tapasztalatosságát, hozván fel *Greén Nándor* tb. főkapitány a vallomást, s elküldte az ügyésznek, amely folytatás fogja az eljárást *Lónyai* ellen.

A Házat felosztatják.

Február 19.

(Uj békenkoló.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 12.

A Ház felosztatása: befejezett tény. Csupán a mikéntre nézve forognak még különböző kombinációk a politikusok között, de a házfelosztatás megtörténtét, sőt idejét is teljesen megállapítottak tartják. Beszélnek arról is, hogy a felosztatás csak a békeérdekében történik, ámbar ez csak találgatás. Budapesti tudósítónk a legújabb eseményekről a következőket jelenti:

A Ház felosztatása.

Az országgyűlést február 19-én felosztatják. Ez már befejezett tény, még kormánykörökben sem titkolják. A miniszterelnök állítólag korántsem azért kérte az országgyűlés felosztatását, hogy abszolutizmust rendezzen be Magyarországon, hanem a békét akarja ezáltal előmozdítani. Ugyanis — amint azt állítólag jó információ alapján jelentik — nyomban a felosztató királyi kézirat hiteles kihirdetése után megindul a békeakció még pedig a lehető leggyorsabb tempóban, hogy az új országgyűlést még a törvényszabta időn belül össze lehessen hívni. A felosztatás arra jó, hogy azt a politikust, aki a kibontakozás létesítésére vállalkozik ne feszélyezzék a szélső, örökké zavargó elemek, hanem nyugodtan csinálják meg a kibontakozást s aztán a kompromisszumos program alapján rendelkezzen el választást, amely kissé ügyes vezetés mellett okvetlen beszolgáltatja a kormány többségét. Mint a kompromisszum tárgyalások vezetőjéül *Bánffy Dezső bárót* és *Tisza István grófot* emlegetik, akik természetesen mindketten 67-es alapon létesítenék a megoldást. *Bánffy*-val Bécsben szívesebben jönnének megállapodásra, mert róla tudják, hogy kitűnően ért a választásokhoz.

A képviselőházban ma több vezető politikus és számos képviselő jelent meg, kik azon meggyőződésüknek adtak kifejezést, hogy az országgyűlés felosztatása teljesen biztosra vehető. Véleményük szerint abban az esetben, ha a felosztató királyi kéziratot csupán a hivatalos lapban teszi közzé, a képviselőház elnökének ezt tudomásul vennie nem szabad, hanem össze kell hívni a Házat és annak ülésén kell publikálni a felosztató kéziratot.

Hausse a tőzsdén.

A budapesti áru- és értéktőzsdén ma hirtelen nagy hausse támadt. Az izgalmat az a bécsi hír okozta, hogy a király *Bánffy Dezső bárót* és *Wekerle Sándort* kihallgatásra hívta. Erre a híresztelésre a magyar hitelpapírok ára nyomban öt koronával felszökött.

Hogy történik a Házfelosztatás?

A pártkörökben egyedüli beszélgetés tárgyát a házfelosztatás képezte. Ellenzéki körökben még mindig nem hisznek abban, hogy csakugyan felosztatják a Házat, de baladepárti oldalról pozitívumként emlegetik, hogy február 19-én, hétfőn, felosztatják a Házat. A felosztatás, akként fog történni, hogy a király legfelső leirattal összehívja a képviselőházat,

egy másik leirattal pedig feloszlatja, a nélkül, hogy az újabb összehívás idejét megjelölje. A királyi leiratokat két példányban fogják kiállítani. Az egyiket *Justh Gyulának*, a másikat egy királyi biztoshoz intézik. Ilyenekül *Nyiry Sándor* volt honvédelmi minisztert, a székesfehérvári honvédkerület parancsnokát emlegetik. Ha *Justh Gyula* megtagadná a felosztató királyi kézirat felolvasását, úgy *megjelenik a teremben a királyi biztos*, aki felolvasná a királyi kéziratot.

A fiumei értekezlet.

A február 19-én tartandó fiumei értekezlet dolgában *Supilo* horvát vezető politikus ma fölkereste *Kossuth Ferenc* és *Apponyi Albert* grófot és velük hosszabb ideig tanácskozott az értekezlet részleteiről. A konferenciára számos képviselő kíséri le *Kossuthot* és *Apponyit* Fiuméba.

Minisztertanács.

Ma este minisztertanács volt, amelyen a kabinet valamennyi tagja vett részt. *Fejerváry Géza* báró miniszterelnök holnap vagy holnapután Bécsbe utazik.

Zavarok a korcsolyázó egyesületben.

(Följelentés az elnökség ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 13.

Az aradi korcsolyázó egyesület tagjai egy része között mozgalom indult meg az egyesület működésének megreformálása érdekében.

A kezdeményezők e tárgyban ma este a „Millenium” vendéglő külön termében értekezletet tartottak, hogy megbeszéljék a reformok keresztülviteléhez szükséges teendőket.

Steinitzer Pál dr., az értekezlet megválasztott elnöke, megnyitván az ülést, fölkerítte *Nagy Orbán* dr.-t, hogy adja elő a mozgalom célját és irányát.

Nagy Orbán dr. ismertette a megvalósítandó reformeszméket. Előadta, hogy huszonhat tag rendkívüli közgyűlés összehívását kérte az alapszabályok megváltoztatására céljából. *Parecz György* egyetemi elnök azonban az alapszabályokra való hivatkozással levélben értesítette *Nagyot*, hogy rendkívüli közgyűlést alapszabály változtatás céljából nem hívhat össze, de az októberi rendes közgyűlésre készséggel kitűzi a kívánt tárgyat. Később *Parecz* egy újabb levélre adott válaszában kijelentette, hogy nem korlátoztatja magát elnöki jogában és még a rendkívüli közgyűlésnek nem az alapszabályok változtatását tárgyaló rendkívüli közgyűlés egybehívását is megtagadta.

A mozgalom szükségességét *Nagy* dr. a következő, az alapszabályok tervezett módosításában is kifejezésre jutó indokokkal magyarázta:

Az egyetemi pálya helyiségei és jelenlegi kezelése nem felel meg a mai kor igényeinek. A jég kezelésére mindenekelőtt szakértő művezetőt kell alkalmazni. Az emeleti helyiségről karfa nélküli lépcső vezet a földszintre és az öltözők számára szolgáló helyiség oly szűk, hogy négy személynél több nem fér be s ezért ki kell bővíteni a termeket és öltözőt létesíteni. A jégpályán nincs ház és menetrend és a pályát sokan jég nélkül is látogatják. *Hady Antal*, *Alt János*, *Boros Iván* és *Keller Iván* felszólalásai után egyhangulag elfogadta az értekezlet azt a határozatot, mely szerint föl szólítják az egyesület elnökségét, hogy tízennégy napon belül hívjon össze rendkívüli közgyűlést. Ha az elnökség e kérésnek nem tesz eleget, úgy

Hady Antal, *Grób Jenő* és *Nagy Orbán* dr. az értekezlet fölhatalmazásából az alapszabályok rendelkezésének figyelmen kívül hagyása miatt az elnökség ellen megteszik a följelentést *Arad város tanácsánál*.

Ezzel az értekezlet, melynek során többen hangoztatták, hogy *senki ellen, csak az egyesület érdekében* tartatott, esti fél nyolc órakor véget ért.

Steinitzer Pál dr. előttele alatt jelen voltak az értekezleten: *Alt János*, *Boros Iván*, *Dániel Péter*, *Greiner Károly*, *Grób Jenő*, *Hady Antal*, *Hartmann Károly*, *Keller Iván*, *Keller Lajos*, *Laubner József*, *Nagy Orbán* dr. és *Varságh János*.

HIREK.

— **A király a szerb vámháborúról.** Bécsből táviratozzák: A király a tegnapi udvari ebéden rendkívül szívélyes hangon beszélgetett *Vuics* dr. szerb követtel és ismételtén azt a reményét fejezte ki, hogy az osztrák-magyar monarchia és Szerbia között rövidesen létrejön a békés meg egyezés.

— **Aradtól Budapestig lóháton.** *Spanochi* Leo gróf, az egykori ducgazdag erdélyi magnás, tegnap fejezte be sokat hányatott életét. A gróf mint delceg lovas tiszt a sport különböző nemeit a legnagyobb tökéletességgel űzte. Különösen híressé tette az a fogadása amelyet egy magyar gróffal kötött *Spanochi* ugyanis tízezer koronába fogadott egy magyar gróffal, hogy *Sultán* nevű arabs ménén előbb ér *Aradról Budapestre*, mint a gróf négyes fogatán. *Spanochi* fényesen megnyerte a fogadást, amint hogy azt is, amelyet arra nézve kötött, hogy *Rubineti* híres olasz birkozót lever. Könnyelmű életmódjával eltékozolta több millióra rugó vagyonát, és most a bécsi irgalmasok kórházában tegnap esteledten és elhagyottan halt meg.

— **Egy egyesület-feloszlatás — politikai okokból.** *Kecskemetről* írják: A kecskeméti gazdasági egyesület választmánya néhány héttel ezelőtt *Nagy Mihály* szegedi főispánt törölte a tagok sorából. Ezen határozatára *Feilitzsch Artur* báró földmivelésügyi miniszter a következő leiratot intézte az egyesület elnökségéhez:

Ez év január 20-án tartott választmányi ülés jegyzőkönyvéből kétségtelenül megállapítható, hogy az egyesület választmánya, bár más megokolással, de politikai okokból határozta el *Nagy Mihály* főispánnak az egyesületből való kizárását. Emehatározatával tehát a választmány az alapszabályok 4. szakasza 14. pontjának rendezését megszegte, az alapszabályokban meghatározott céljaitól eltérő működést fejtett ki és hatáskörét átlépte, miért is megokoltnak találom, hogy az egyesület további működését az alapszabályok 15. szakasza, illetőleg az 1875. évi 1508. elnöki számú belügyminiszteri rendelet alapján felfüggeszsem. Mind amellet az egyesület működésének felfüggesztése iránt ez idő szerint még csak azért nem intézkedem, mert a bemutatott jelenítés szerint a választmány határozata felebbezés folytán a közgyűlés elé került és a közgyűlés idevonatkozó határozatát bevárni kívánom. Fölvonom cnnélfogva az egyesületet, hogy eme felebbezést tárgyaló közgyűlés jegyzőkönyvét hozzám késedelem nélkül terjessze fel. Budapest, 1906. február 9-én. *Feilitzsch* báró.

— **Ottó főherceg regénye.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A *M. H.*-nak Bécsből, föltétlenül megbízható helyről jelentik, hogy a király végleg beleegyezett abba, hogy *Ferdinánd Károly* főherceg, *Ferenc Ferdinánd* és *Ottó* főhercegek öccse, *nőül vegye* *Cuber* egyetemi tanár *Berta* nevű

leányát. Legközelebb megtartják már az esküvőt.

— **A vaggongyárban sztrájk fenyeget.** A közelmúlt napokban részletesen megírtuk azokat a követeléseket, amelyeket az aradi *Weitzer* féle vaggongyár fa-, festő- és bádogos munkásai az igazgatósággal szemben támasztottak és melyeknek visszautasítása esetén a munkások a munka beszüntetését helyezték kilátásba. A követeléseket tartalmazó memorandumot nem a vaggongyári munkások, hanem az aradi munkások szervező bizottsága írta alá. A memorandumra a vaggongyár igazgatósága most adta meg a választ. Ebben az igazgatóság nevében *Müller Gyula* műszaki igazgató kijelenti, hogy ha a gyár munkásainak valami kérésük van, forduljanak az igazgatósághoz, mely jóindulattal foglalkozni fog az előterjesztett követelésekkel. Azonban az aradi munkások szervező-bizottságához az igazgatóságnak semmi köze, vele hivatalosan nem érintkeznek és ezért a szervezőbizottság memorandumát *figyelembe nem veszi* és az abban foglalt követelésekre nézve minden megjegyzéstől tartózkodik. Az érdekelt vaggongyári munkások a szervező bizottság útján értesültek az igazgatóság elutasító válaszáról és bár a mai napot munkában töltötték, nem lehetetlen, hogy rövidesen teljes erővel *kitör a gyár fém-munkásainak, festőinek és bádogosainak bérharca*. A sztrájk dolgában még erősen folynak a megbeszélések a munkások körében, de a harcias hangulat után ítélve kevés kilátása van arra, hogy a bérharc kimondása elkerülhető lenne.

— **A felsült részvénytársaság alapítás.** Az *Aradi Hotelbank* mint szövetkezet vasárnap tartotta meg első évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen *dr. Baria Ferenc* budapesti ügyvéd elnökölt. A közgyűlés meghallgatta az igazgatóságnak, ugyezintén a felügyelőbizottságnak jelentését. A közgyűlésen szóba került az elért 5815 korona nyereség is, és ezt oly módon igyekeztek kimagyarázni, hogy ezt a szövetkezet leginkább jelzálogkölcönszök közvetítése által érte el. E szerint a részvénytársasággá való átalakulással, amelyet *Szántó Izidor*, mint szövetkezet, tervezett, *nem lett semmi*, valamint a kétszáz váltóbirálóból, akiket választani akartak, egyet se választottak meg. *Szántó Izidor* bankja, mint szövetkezet marad fenn s gyártja csodabogár mérlegeit.

— **Kövesdy Ignác temetése.** Tegnap délután ment végbe *Kövesdy Ignác*nak, az aradi főgimnázium volt tanáranak temetése, nagy részvét mellett. A ravatalon a következő felírása koszorúk feküdtek:

Felejtethetlen férjének gyászoló neje. — Felejtethetlen atyjuknak hálás gyermekei — Utolsó Istenhozzád *Laci*, *Etelka* és gyermekeik — Szeretett nagybátyjuknak *Margit* és *Auréli* — Felejtethetlen kartársának az aradi kir. főgimnázium tanártestülete — Szeretett kartársának a főreáliskola tantestülete — Az iparosnevelés érdemes bajnokának az ipariskolai bizottság — Utolsó üd-özlet a gymnáziumi kartársak nejeitől — Hálás kegyelettel egykori tanítványai — Szeretett tanárunknak az aradi kir. főgimnázium ifjusága — Rokoni szeretettel *Vágó Pál* és családja — *Drága* jó barátunknak *Márai János* és családja — A legjobb barátunk *Somogyi Agoston* és családja — Fájdalmas részvéttel a jóbarátunk *Kara Győző* és családja stb.

Az egyházi szertartást *Fehér Alfréd* hittanár végezte. Tanártársal nevében ő, a volt tanítványok megbízásából pedig *Prohászka László* dr., majd a temetőben *Burchmann* András gimnáziumi tanuló bucsuztatta a halottat, akit hatalmas gyászmenet kísért utolsó útjára. A családhoz tömegesen érkeztek a részvétnyilvánítások még a mai nap folyamán is.

— **Az ügyvédek köréből.** *Dési Géza* dr. nagyváradai ügyvéd orsz. képvis. Budapestre tette át lakását. A nagyváradai kamara most közli,

hogy az általa vezetett ügyvédek névjegyzékéből saját kérelmére kitöröltetett.

— **Tifusz Temesvárott.** *Temesvárról* jelentik: *Buchmann* úr egyéves önkéntes néhány nap előtt tifuszba esett s rövid idő alatt kiszabadult. Minthogy a Belvárosban a tifusz több helyen mutatkozik, a hatóság a legszigorúbb intézkedéseket tette meg. A tifusz a kormányzóki épülettel szomszédos utcákban lépett föl, ezért elzáratták a Lenau-téren levő kutat, mely különösen inficiált. A Belvárosban egyáltalán nem tanácsos a kút vizét élvezete, csakis felelőre állapotban, mert számos tifuszeset van a város területén és a kórházakban.

— **A folyó titka.** Varsóból táviratozók: A Visztulán tegnap délután halászok a városi citadella közelében *tizenhat dróttal egymáshoz fűzött heltestet fogtak ki.* A halottak arca szurokkal volt leöntve, úgy hogy személyazonosságukat sem lehetett megállapítani. Valószínű, hogy a halottak a citadellában kivégzett *forradalmárok.*

— **Az esküdtszék.** A törvényszéki palotában egy esküdt, aki különben kávéháztulajdonos, boldogan mondja a társának:

— Hala Istennek, nem maradtam bent az esküdtszékben.

Egy másik esküdt, akit vizuozat kisorsoltak s így végig kell hallgatnia a tárgyalást, megkezdi:

— No, és miért örül ennek olyan nagyon?

A kávéházas esküdt ezt mondja:

— Mert haza mehetek és miután az éjjel nem aludtam, jól kialszom magamat.

A másik, miközben elfoglalja a helyét, ezt feleli:

— Ne hallja, azt itt is megteheti...

— **Eljegyzés.** *Bläss* Imre tekintélyes piskil kereskedő tegnap tartotta eljegyzését *Went* Ilonka urhölgygel, özv. *Went* Vilmosné urné szép és kedves leányával Aradon.

— **Új joggyakornok.** A nagyváradi kir. ítélőtábla elnöke a vezetése alatt álló kir. ítélőtábla kerületébe *Ottóruházy* Dezső dr. ügyvédjelöltet díjas joggyakornokká nevezte ki.

— **Unnepelt királyi tanácsos.** *Lippárdi* Irják: *Vannay* Gusztáv közjegyzőnek királyi tanácsossá történt kinevezése alkalmából tegnap délután a kitüntetett házában nagy ebéd volt, melyre a hitközségek és hivatalok fejei, valamint a polgárság előkelőbbjei hivatalosak voltak. A lakomán számos felkészítendőben ünnepeleik a kitüntetett közjegyzőt és a *Vannay*-családot.

— **Heine adomák.** A berlini *Börsencourir* eleveníti fel a következő két jellemző Heine anekdotát:

Egy vallásos francia urhölgy lelkesedve emlegette Heine előtt „Szent Agost emlékiratait”. A költő gunyosan mosolygott a lelkes dicséretnek fölött. A hölgy erre haragosan kérdezte:

— Ön nem találja remeknek a könyvet doktor ur?

— Dehogyan nem, asszonyom, — felelt Heine — egészen addig a pillanatig, míg a bűnös Agostból Szent Agost nem lesz...

Moritz Hartmannhoz, a „Reimchronik des Pfaffen Mauritius” szerzőjéhez így szólt egyszer Heine:

— Ma már női látogatóm is volt, Hartmann ur!

— Ki kereste fel ismét? — kérdezte kíváncsi an Hartmann.

— Az egyedüli nő, — felelt Heine — a ki önt még sohasem látogatta meg: a *muessa*.

Képzelted, hogy erre Hartmann sem érdekeltt tovább.

— **Leszurt utászörmester.** Homályos bűnyűben indított meg most nyomozást a szegedi rendőrség. Egy szegedi utászörmestert eddig még ismeretlen gonosztevő úgy megszurt, hogy a szerencsétlen ember most élethalál közt fekszik a csapatkórházban. Tegnap reggel a kaszárnya ügyeletes utásztiszt meghagyta *Szelgrád* Mátyás örmesternek, hogy menjen ki a Boszorkány szigeten levő őrtanyára az örök fölött szemlét tartani. Az örmester féltizenegykor kiment és nemsokára visszafelé indult a városba.

Amint a Püzes utcához ért, egy kék zubbonyos ember előlotta az utját.

— Ne tovább örmester ur, — mondta az idegen fenyegető hangon

az örmester végig nézte a támadóját és meglökte.

— Menjön az utamból, — mondta.

Erre a zubbonyos alak kést rántott és hasba szurta *Szelgrád* Mátyást, aki támoilyogva ment a kaszárnyába. Ott elmondotta, hogy történt a dolog és kijelentette, hogy nem is ismeri támadóját. Az örmester nemsokára elvesztette eszméletét s úgy szállították be a közös csapatkórházba. A rendőrség nyomozza a támadót.

— **Villamoson utazók kis katója.** Würzburgban „Gyakorlati tanácsadó minden család számára” című hetli folyóirat jelenik meg, melynek legutolsó számában tanácsok foglaltak a villamos kocsiban való viselkedést illetően, s a tanácsok közül némelyeket itt közlünk megszívlelés céljából:

Ha be akarsz szállni, ne zárd el a leszállókaját.

Ne akard aranyat vagy százmárkás bankjegyet váltani a kasszánál, hanem nikkelpénzt tartás közben.

A mosatjegyet ne dugd el mint valami kincset, hogy előbb ki keljen ásnod valahonnan, ha az el lenőr kéri

Nem dohányzó létekre ne vess dühös pillanásokat a kívül álló utasokra, s ne vedd rossz néven, ha szemedre megy a füst, mert a dohányzóknak nincs más helyük.

Beszállásnál ne úgy végy be ut lemaradó barátedtől, mintha Amerikába utaznál.

A kasszát ne mutasd adomákkal s ne vedd meg veje veje az időjárásról, mert annak más dolga van. A kocsiban nedves esernyőt ne támaszd a szomszédod térdéhez.

Ne csak csinos fiatal leányoknak adj helyet, hanem (s mindenekelőtt) az idősebb hölgyeknek is.

Szép asszonyokra ne bámulj úgy, mintha szelemből föl akarnád felni

Ha asszony vagy, ne tanulmányozd végig szomszédod teáletjét a kalapjától kezdve a cipőjéig.

Ne lépj a szomszédnőd tyukszemére.

Családi ügyeidet ne meséld el oly hangosan, hogy mindenki meghallja.

Sajtót és füstölt halat ne vidd be a kocsiába.

Ne köpködj, ne köpködj, ne köpködj.

— **Dr. A. J. Barlow** brooklyni orvos, bőrgyógyász, szepő, májfelt és egyéb bőrbajok ellen a *Földes-féle Margit* orvemet rendeli. Ára 1 korona. Kapható minden gyógyszeriarban.

— **Szép fogakat** csak a *Dentolin* fogereje használata biztosít. *Vojtek* és *Weisz*nál. 113

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Az aradi Széchenyi gőzmalom részvénytársaság** vasárnap délelőtt, *Kintzig* János elnöklésével tartotta a harminchetedik évi rendes közgyűlést. *Szegő* Hugó dr. jogtanácsos olvasta föl az igazgatóság jelentését, amely szerint a gőzmalom az 1905. évben összesen 45818 kor. 67 fillér tiszta nyereséget ért el, amelyhez az 1904-ről áthozott nyereség elővétel 11408 kor. 28 fillér járul, összesen tehát 57222 kor. A közgyűlés az igazgatóság javaslatára elhatározta, hogy az alapszabályok 50. §-ához képest az igazgatóság és a tisztviselők jutalmára, úgy a tisztviselők végkielégítési alapjának szaporítására 9621 kor. 92 fill., a felügyelő-bizottság jutalmazására 1800 kor. összesen 11421 kor. 92 fill. fordítottassék, a fennmaradó összegből 1441 darab társasági részvény után a múlt évi részvény beváltására *darabonként 30 kor.*, összesen tehát 43230 kor. kifizetessék és az ekként elszámolt 54651 kor. 92 fill. levonása után fennmaradó 2570 kor. 08. fill. az 1906-iki új számlára elővezetessék. A közgyűlés a jelentéseket tudomásul vette, *Funkelstein* József indítványára az elnök, vezérigazgató, igazgatóság és felügyelőbizottságnak jegyzőkönyvi köszönetét fejezte ki a közgyűlés s a szokásos felmentvényt a felelősséget számolásokra vonatkozólag megadta. A felügyelő bizottság tagjait *Ring* Géza indítványára újból megválasztották.

A közgyűlésen *Kintzig* János elnöklete alatt jelen voltak: *Kintzig* Géza, *Wadowszky* Gusztáv, *Steiner* Jakab, *Walder* Gyula, *Tenner* Ignác, *Nattland* Bernát, *Laczay* Endre, *Ring* Géza, *Fodor* Gyula, *Braun* Mór, ifj. *Tenner* Lajos, *Steiner* Ferenc, *Funkelstein* József, *Szegő* Hugó dr., *Kristyó* János, *Bles* Armin, *Tenner* József, *Pócz* József, *Schartner* Sándor dr., *Kalló* András és *Popovics* Kálmán.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— **Az Aradi Közlöny** távirati tudósítása. —

Budapest, február 12.

Kínálat és vételkedv korlátolt. Bikkelt 12,000 méter-mázsa buza tartott áron.

Az árak 100 kilonként számítva:

Zárni 12 órákor:

Buza 1906. áprillisa	16.84—16.86
Rozs 1906. áprillisa	13.72—13.74
Zab 1906. áprillisa	14.88—14.90
Tengeri 1906. májusra	13.80—13.82
Új őszi buza 1906-ra	16.76—16.78

Zárni 5 órákor:

Buza 1906. áprillisa	16.84—16.86
Rozs 1906. áprillisa	13.72—13.74
Zab 1906. áprillisa	14.86—14.88
Tengeri 1906. májusra	13.74—13.76
Új őszi buza 1906-ra	16.76—16.78

Kasszát csöndes.

Zárni 5 órákor:

Csehrák hitelrészvény	671.75
Magyar hitelrészvény	788.—
Lezártitolóbank részvény	509.50
Klima-Murányi vasúti részvény	538.50
Csehrák-magyar államvasúti részvény	671.—
Köszöri vasúti	597.—
Városi villamos vasúti részvény	329.—
Erzsébet szanatórium sorajegy pénzben	11.75
Erzsébet szanatórium sorajegy árúban	12.25

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Február 12. —

Magyar elnökök: Öreg nehéz párónként 400 kilogrammon felül súlyban 134—138 fillérig; öreg közép párónként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig; fiatal nehéz párónként 320 kilogrammon felül súlyban 138—140 fillérig; fiatal közép párónként 251—320 kilogramm terjedő súlyban 136—138 fillérig; fiatal könnyű párónként 250 kilogramm terjedő súlyban 136—138 fillérig.

Szerbiai: Nehéz párónként 260 kilogrammon felül súlyban 136—137 fillérig; közép párónként 240—260 kilogramm terjedő súlyban 135—136 fillérig; könnyű párónként 240 kilogramm terjedő súlyban 132—134 fillérig.

Sertéselészék: Február 9. napján volt készlet 37,270 darab, február 10. napján felhajtott 1123 darab, február 10. napján elszállított 700 darab, február 11. napján maradt készlet 37,693 darab.

A hízott sertésüzlet irányzata: Csöndes.

Vasuti közlekedés.

— **Hrványos 1906. évi május hó 1-től.** —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felé érkezik:
Nagyváradra reggel 5.09	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.25	Gyorsvonat délután 12.12
Gyorsvonat délután 4.16	Személyvonat d. u. 3.29
Személysz. tv. d. u. 4.51	Gyorsvonat este 6.54
Személyvonat este 9.30	Szv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felé:
Személyvonat reggel 6.35	Radnáról reggel 7.48
Gyorsvonat délután 12.22	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsing délután 2.30	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.02	Radnáról délután 2.29
Gyorsvonat este 7.04	Gyorsvonat délután 4.01
Radnára délelőtt 10.15	Személyvonat este 8.50
Radnára délután 5.51	Radnáról este 6.25
Piskire este 10.—	Piskiről reggel 4.45
Temesvár felé:	Temesvár felé:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.40
Személyvonat d. u. 12.17	Személyvonat d. u. 3.43
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felé:
Személyvonat reggel 4.50	Személyvonat reggel 3.32
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 6.59
Személyvonat d. u. 4.06	Személyvonat éjjel 10.33
Brád felé:	Brád felé:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonról sv. reg. 8.38
Vegyesvonat d. u. 12.27	Vegyesvonat délelőtt 11.—
Gurahonról sv. d. u. 4.25	Személyvonat este 6.49

Maternitások

Arad—Új-Szt.-Anna—Kétegyháza között.

Kétegyháza felé reg. 6.10	Kétegyháza felől d. e. 12.—
Kétegyháza felé d. u. 12.01	Kétegyháza felől este 8.01

Arad—Mezőhegyes között.

Battonya felé reggel 8.14	Mezőhegyes felől reg. 5.48
Battonya felé d. u. 12.30	Battonya felől d. e. 11.09
Mezőhegyes felé este 5.32	Battonya felől d. u. 3.49

Aggkori gyöngeség

és erőtlenség ellen, mely különböző okokból, mint pl. kiállott betegségek utókövetkezményei, gyermeknél a fogzás okozta elgyengülésből stb. származott, a SCOTT-féle EMULSIÓ kiváló eredményel alkalmazható.

A SCOTT-féle EMULSIÓ iránt senki sem fog ellenszenvet érezni, mert az határozottan jó ízű, mindenki által könnyen emészthető, minthogy az utóírheteretlen SCOTT-féle emulgálási eljárás következtében az olaj gyorsan átmegy a test szervezetébe anélkül, hogy bármilyen emésztési zavart okozna.

A SCOTT-féle EMULSIÓ valódiságának jele a „a hátán nagy csukhalat vivő halász” védjegy

Kapható minden gyógyszerárban.

Ezen lapra való hivatkozáskor és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintáival együtt bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL, 3911

„Városi gyógyszerár”

BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

NAPIREND.

Február 13. Kedd. Róm. kath. naptár: Ricci Katalin. — Protestáns naptár: Benignusz. — Görög-keleti naptár (január 31.): Czirrus és János. — A nap két 7 óra 12 perckor, nyuzszik 5 óra 17 perckor.

Időjelölés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, fagypontra körüli hőmérséklet, sok helyütt csapadék.

Február 14. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

Február 15. Az új-szent annai népbank részvénytársaság közgyűlése délután 2 órakor (Iskolaépület.)

Február 17. Körösbánya és vidéke takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délután 4 órakor. — Az aradi tanítótestületek segélyalapjának közgyűlése délután 4 1/2 órakor (Polgári fiúiskola.)

Február 18. Az aradi iparosok első betegsegélyező- és temetkezési-egylet közgyűlése délelőtt 9 órakor. — Az aradi kereskedők takarékszövetkezetének közgyűlése délelőtt 11 órakor. — Az aradi hivatalosok betegsegélyező- és temetkezési-egyletének közgyűlése délután 3 órakor (Városház.)

Február 20. Az aradi Kölcsey-egyesület irodalmi estéje délután 5 órakor (Városház.)

Február 25. Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 11 órakor.

Március 8. Körorvosválasztás Csermón.

VÁROS ÉS MEGYE

Aradváros közgyűlése.

— A tárgysorozat, —

Folytatolagos sorrend. 37. Barabás Béla dr. törvényhatósági bizottsági tag, Arad sz. kir. város országyűlési képviselőnek indítványa a behívott póttartásokok családjának segélyezése tárgyában. 38. Az aradi „Fehér Kereszt” gyermekvédő-egyesületnek kérvénye gyermek kórház céljaira a régi temető területéből 2 katasztrális hold föld átengedése iránt. 39. A tanács jelentése özv. Tóth Mátyásnének a közlegelőbeli 2 számú 5 hold, Hegedűs Samunak a közlegelőbeli 23 és 24 számú 5—4 hold, Osztoin Mihálynak a közlegelőbeli 1 számú és 61 számú 5—5 hold, Timár Györgynek a közlegelőbeli 45 számú 5 hold és Stefanov Mihálynak a közlegelőbeli 50 számú 5 hold föld haszonbérletének meghosszabbítására vonatkozó kérvénye. 40. Özv. Ördög Andrásné kérvénye nyugdíjaztatása iránt.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. E. (Arad.) Eiser Dóra nevű tagja az aradi színtársulatnak nincs, sem a magánszereplők között, sem a karszemélyzetben.

Furcsa vádák. Nem közöljük.

Ex-lex (Arad.) Mi nem tudunk róla és bajosan is adhatnánk részletes felvilágosítást.

R. B. (Budapest.) Atadtuk a kiadóhivatalnak.

Pető Pál. Nehányan sorát ejtjük. Szíveskedjék velünk nevét közölni.

K. Mindkét levelet megkaptuk Levélben fogunk válaszolni.

Érdeklődő. Hogy mikor írják ki az újabb pályázatot, még nem tudjuk. Annak idején jelezni fogunk lapunkban.

CSARNOK.

Sherlock Holmes újabb kalandjai.

I. A görög tolmács.

Írta: Conan A. Doyle.

Angolból fordította: Róth László. [5]
(Folytatás.)

— Elég lesz, Mr. Melas — mondá. Észrevehette, hogy egy teljesen magánügyekbe avatuk őnt be. Nem zavartuk volna, ha csak egy barátunknak, ki görögül beszél és ilyenemű tárgyalásainkat kezdetben vezette, nem kellett volna visszatérnie keletre. Szükségünk volt helyettesre és nagyon örültünk, midőn az ön kiváló tehetségéről hallottunk.

— Meghajoltam.

— Itt van öt font, mondta hozzám lépve. Azt hiszem, ez elégséges díjazás. De emlékezzen rá, tette hozzá könnyedén megérintve mellemet és vigyorogva, hogy ha erről egy szót szól bárkinek a világon, Isten legyen könyörületes az ön szegény lelke iránt.

Nem tudom önnek elbeszélni, mily undorral és félelemmel töltött el a jelentéktelen külsejű ember. Most, midőn a lámpa fénye megvilágította, jobban láthattam. Vonásai élesek és visszatartók voltak és kicsiny kecskeszakkalá összekuszált és gondozatlan volt. Mialatt beszélt fejét előretolta; ajkai és szempillái folytonosan rángatóztak, mintha vitustáncban szenvedne. Azt hiszem, különös, görcsös vigyorgása is egyik jelensége volt ez idegbajnak. Mégis, hogy arca oly rémületet keltett, annak oka hidegen csillogó, acélszürke szemében rejtett, melyeknek mélyéből végtelen rosszakarat és könyörtelen kegyetlenség sugárzott ki.

— Meg fogjuk tudni, ha szót is szól bárkinek erről — mondá — vannak saját kémeink. Most pedig a kocsi vár önre és barátom el fogja kísélni utjában.

Az előcsarnokon gyorsan áthaladva, beszálltam a kocsiba, miközben ismét megpillantottam a fákát és kertét. Mr. Latimer nyomomban lépdelt és szó nélkül foglalt helyet velem szemközt. Csöndben, zárt ablakok mellett robogtunk ismét határozatlan távolságig, míg végül közvetlen éjszai után kocsink egyszerre megállott.

— Itt le kell szállnia, Mr. Melas — mondá kísérőm. Sajnálom, hogy oly távol kell őnt letennem lakásától, de nincs más választásunk. Ha bármi módon is megkísérelné kocsinkat követni, ez csakis az ön kárára ütne ki.

Mialatt beszélt, kinyitotta az ajtót s alig maradt időm kiugrani, midőn a kocsi megcsapkodta a lovat, s a kocsi elrobogott. Bámulva néztem körül. Nyílt mezőn állottam, melyen itt-ott sötét foltokként rekedtek bokrok terültek el. Meglehető távolságban egy háztor feküdt, melynek felső ablakaiból itt-ott fény csillant ki. A másik oldalon vörös vasuti jelzőlámpákat pillantottam meg. A kocsi, mely ide hozott, már kívül volt a láthatáron. Csodálkozva, meglepetve állottam itt s nem tudtam elképzelni, hol lehetek, midőn egyszerre észrevettem, hogy valaki közeledik felém a sötétben. Hezzám érkezve láttam, hogy vasuti hordár.

— Meg tudná mondani, miféle helység ez? — kérdeztem.

— Waudsworth község, — felelte.

— Indul még vonat a városba?

— Ha úgy egy mérföldet gyalogol Clapham Junctionig, — mondá — éppen elérheti az utolsó, mely Victoriába megy.

— Ez volt kalandom vége, Mr. Holmes. Nem tudom, hol voltam, kivel beszéltem, nem tudok semmit, csak amit önnek elmondtam. De sejtem, hogy gonosz játék folyik itt és szeretnék segíteni azon a szerencsétlen emberen. Másnap reggel az egész történetet elbeszéltem Mr. Mycroft Holmesnak és azután a rendőrségnek is.

Kis ideig mindnyájan csendesen ültünk e rendkívül elbeszélésre figyelve. Azután Sherlock bátyjára nézett.

— Van valami nyom? — kérgezte.

Mycroft felvette a Daily News-t, mely az asztalon feküdt.

„Aki egy athéni és angolul nem tudó görög férfi, névszerint Kratides Pál hollétérol

felvilágosítást nyújt, jutalomban részesül. Hasonló jutalmat nyer az is, ki egy Sophy keresztnevű görög hölgyről bármilyen értesítést ad. Közlések: X 2474. jelleg alatt.”

— Ez a hirdetés az összes napilapokban megjelent. Semminemű válasz nem érkezett rá.
— Mi van a görög követséggel?
— Kérdezősködtem, de semmit sem tudnak.
— Akkor táviratozni kell az athéni rendőrfőnököknek.

— Családunk minden tetteje Sherlockban összpontosul — mondá Mycroft felém fordulva. Mindenesetre láss hozzá a dologhoz és ha valami eredményt érte el, tudasd velem.

— Természetesen, válaszolt barátom felémekedve a székéről. Tudatni fogom ugye veled, mint Mr. Melasszal. De ha az ön helyében lennék Mr. Melas, vigyáznék magamra, mert ebből a hirdetésből bizonyosan megtudták, hogy ön elárulta őket.

(Folytatás következik.)

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Kintzig-Kopár Ferenc.

Nemzeti Színház.

Bérlet 129. sz.

Páratlan.

Kedden, 1906 évi február hó 13-án

Jericho falai.

Színmű 4 felvonásban. Írta: Sutro Alfréd. Fordította: Mihály József.

S Z E M É L Y E K:

Frobisher	Keszler Ede.	Mornington	Körössi Juci.
Alethea	Novák Irén.	Hannaford	Mariházi M.
Lady Lucy	Biró Irén.	Marchmont	Szathmári A.
Steventon	Várnai Jenő.	Lady Vesterby	Bácsné.
Drayton gróf	Ujj Kálmán.	Wielfred	Faludi K.
Bannistet	Beregi S.	Parchester	Zalai Margit.
Dallas Harry	Dellő Lajos.	Wyatt	Rákossy Gizli.

Közdete este 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

Limbeck János

első magy. kir. szah. érokoporsó-gyára és temetésrendező intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Sófalvi Ilyés Károly kurtai bíró és neje mint szülők, Géza, Endre és Erzsébet mint testvérei, valamint sógor, sógornő s a többi rokonság nevében fájdalomtelt szívvel tudatják, hogy szeretett fiuk, illetve testvérük

sófalvi ILLYÉS ZOLTÁN,

honvéd huszárhadnagy,

f. é. február hó 12-én reggel váratlanul elhunyt.

A megboldogult hült tetemet f. é. február 13-án, kedden délután 2 órakor fognak a felső-temető halottas csarnokából az ev. ref. egyház szertartásai szerint megáldani és a felső temetőben örök nyugalomra tétetni.

Nyugodjék békében!

Arad, 1906. február 12.

Főraktár Aradon: Fejér Gyulánál. 2891

Hölgyek figyelmébe!

Ajánlja magát gyakorlott,
Budapesti

arcz, kéz, (manikür)
hajapoló s hajfestő.

Házhoz is megyen. 301

Szíves pártfogást kér

Varga Jusztime

Árpád-tér 3. szám,
— I. em. (jobbra) ajtó 6. —

Kérem a szépet nem össze-
tévesztetni!

Uraságoktól

használt nyári és téli férfi ruhákat,
utazó bundákat, háló-, ebédlő- és más
bútorokat a legmagasabb áron veszek
és **eladok** rendkívül olcsó árak
mellett. Kiváncsra házhöz is megyek.
Frack öltönyök kölcsönj mellett kaphatók.

ROTH A.

Aradon, Asztalos Sándor utca 5. sz.,
az „Arany ABC” mellett. 281

Kérem a szépet nem össze-
tévesztetni!

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fiu

tanulónak

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Czukorrépa

takarmányozásra, nagyobb
mennyiségben míg a kész-
let tart, akár waggonon-
kint Kurtics állomáson,
akár kisebb mennyiségben
a helyszínen Iratoson hid-
mérlegelve,

eladó.

Bővebbet 154

Hámory gazdaság

Arad,

Telephon 229.

50 százalék megtakarítás a fűtésnél!

A legjobb találmánya

„Iona“-brikett

mely kötőanyag nélkül készül, az összes fűtőanyagok közül a legkék-
letesebb, szagtalan, tartós parázsszal ég, nincs salakja, nem kormol, nem
füstöl és nem piszkít, és a legolcsóbb fűtőanyag. A készennél nem drá-
gább és kétezeres fűtőképességgel bír. — Egyetlen kísérlet meg fog
mindenkit győzteni a fűtőanyag páratlan előnyeiről. — Megrendelhető:

Altmann Ede

főelárusítónál

287

Wesselényi és Kis Ernő-utczák sarkán,

☛ Telefon szám 48. ☚

Sok millió előkelő
urhölgy használja a
világhírű

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely zirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT CREME gyorsan és biztosan ható
szépségjavító, szeplők, májfoltok, bőrtakák, patta-
nások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ
legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek an-
nak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után
erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 8881

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerertárában.

Fagyástól eredő bütykök

eltávolítására,

fagyási viszketegség biztos megszüntetésére
kiválóan jó hatása a

„Hajós“-féle fagybalzsam.

Ára 1 üvegnek 70 fillér.

Felséges, páratlan a maga nemében kitűnő zamatú

Szultán-rum-mal

a legélvezetesebb tea ital készíthető.

Ára 1/2 literes üvegnek 1 kor. 60 fillér, 1 liter 3 kor.

A legtartósabb és használatban a legkellemesebb
valódi orosz gummi-szivacsna

dekája 70 fillér.

Fenti szerek kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertárában

3861

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Szépségápolás

kozmetikai

SZALON,

hol mindenféle szépségápolás, rán-
czos arcokat is, a legújabb mód-
szer szerint sikerrel kezel

Mme Győri

Szabadság-tér 18. II. udvar.

Haszinger utca 2. I. emelet.

Saját készítésű

nap és esőernyők,

díszernyők, kerti ernyők, mérnök-
ernyők és szőrmeárak órlási vá-
lasztékban.

Ernyő javítások és áthuzatok

2 óra alatt elkészülnek

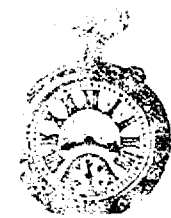
Elvállalok továbbá díszernyők ujjá-
alakítását is. 211

Nassan R.

Arad, Szabadság tér 19. Rosenblüh
H. és Tarsa cég mellett.

Nekem már

nem kell reklam.

Mert mindenki tudja, hogy

SZILÁGYI MÁRTON

műtörés

a m. kir. Államvasutak szállítójánál s szin-
ház oldala mellett

minden órajavítás csak 90 kr.

Óraüveg 10 kr. mutató 5 kr.

Egy ébresztő-óra frt 1.40.

Raktáron mindennemű zseb- és falórák
bámulatos olcsó árak mellett, a szin-
ház oldala mellett.

Inga, vagy bármilyen nemű fali óráért
házhöz küldök és pontosan megcsinálva
haza szállítom. Csak egy levelezőlapot
tessék írni. 272

416—1906.

Egy a

jegyzői teendők minden ágában
teljesen jártas

irnok

— ideiglenes alkalmaztatásra —

kerestetik.

Fizetése havonta utólag nye-
rendő évi 1000 korona. Az ál-
lás azonnal elfoglalandó.

Világos, 1906. évi február
hó 8-án. 357

Községi előljáróság:

Stéger Vendel,
jegyző.

Grek Dóme,
bíró.

Jég

Kristálytisza jeget az egész évadra szállítási kötelezettséggel nagyob vevők részére Salacz-, Karolina-, Kiss-utcai jégvermeinkből alánljunk legolcsóbb árban.

Löwy és Pollák

sörraktárosok 514

Karolina-utca 7.

— Telephon 206. —

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség és b. vevőim tudomására hozni, hogy az eddigi Hunyadi utcai

hentesüzletem

Forray-utca I. szám

(Auerbach féle házba) helyeztem át és a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg átalakítottam.

A n. é. közönség b. pártfogásáért esedezik

Tisztelettel

Stojakovits Milán,
hentes. 548

Magyar királyi Államvasutak igazgatóság.

25123—1906. F. IV szám.

Árverezési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárusítandó u. m.: 1 kocsi rakomány tengeri, 3 láda kárp, 1 hordó rum, 1 láda agyag-áru, 4 drb. fenyőg, 2 láda Conserv, 1 bál könyv, 1 zsák gesztenye, 2 darab fűrésztengelylap, 33 üres láda nyilvános árverezése az Arad állomásunkon lévő teherkádási raktárban 1906. évi február hó 14-én délelőtt 9 órakor tartatik meg, mely árverezésre a t. cz. közönség ezennel meghívatik.

Az igazgatóság

**Az Aradi Kereskedők
Takarék- és Hitelszövetkezete
(ARAD,
Szabadság-tér 7. sz. I. em.)**

tagjainak

**heti törlesztésre
olcsó kölcsönöket nyújt.**

100 kor. kölcsön egy törlesztéssel, azaz hetenként 50 fillér befizetéssel törlesztetik, a melyben a kamat is bennfoglaltatik. Nagyobb összegeknél ugyanily arányban emelkedik a heti törlesztés. A befizetés öt éven át tart, a melynek végzetével a kölcsönvevő tag megkapja a szövetkezet öt évi üzleti eredményéből reá eső részét is. A kölcsön kamatlevonás nélkül folyósítatik.

Betáblázott kölcsönök tíz évi visszafizetésre is adhatók. 1000 kor. összegű, tíz éves kölcsön hat törlesztéssel azaz hetenként 3 koronával törlesztetik.

Tagokul belépni és kölcsönökért jelentkezhetni mindennap délelőtt tíz óráig egy óráig a szövetkezet irodájában (Arad, Szabadság-tér 7. sz. I. em.) 886

Szabadság-tér 3. szám

alatti

üzlethelyiség

és első emeleti lakás

május 1-től 589

kiadó.

Mielőtt

kávét vásárolna,

kérem tegyen egy próbavásárlást a híressé vált

Palermo pörkölt kávéból,

amely úgy tejes, mint fekete kávénak valami fenomenális finom, íze, aromája páratlan, az idegekre nem ártalmas, szapora é. igen kiadó. Hetenként kétszer friss pörköltés; eredeti ¼ és ½ kilós csomagolásban csakis egyedül

Dürr Gusztáv

fűszerkereskedésében kapható

a városházzal szemben.

Értéktelen utánzatoktól óvakodni; minden csomag cégem nevével és ó. ompecsétemmel van ellátva. 195

A

Szent-László-utczában

8. sz. alatt

Spielmann Albert

pinceszében 588

sikulai alma

van eladó.

Jegygyűrűk!

és mindennemű ékszer 14 karatos aranyból és finom ezüstdől, ugyszintén arany, ezüst, orosz tulazüst és mindennemű fém és inga, fali, ébresztő órák rendkívül nagy választékban, olcsó árak mellett kaphatók

IGAZ SÁNDOR

mű-órák és ékszerésznel

Arad, Szabadság-tér.

Simonyi-utca sarkán,
regi színház épület. 232

Dr. Hubert gyógyintézete

Sebészi és női betegeknek

Apátfalván.

Kényelmes,

modern berendezés.

Mérsékelt árak.

Csanádmegyei telephon szám 3.

M. kir. szabadalmazott

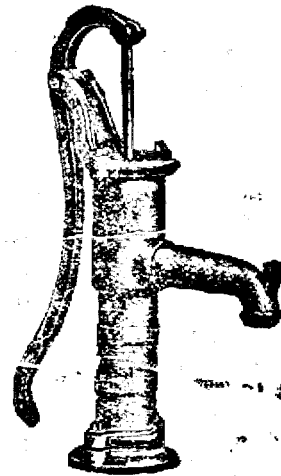
Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyári áron.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztátalanságok azonnal továbbíthatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem rombotja, a gépezet jó működéséért 8 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

Golyo szelepekkel. Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálat t. — a gép jó működéséért 8 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű beült gummifrozott kender-csövek a legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló csövekkel

olcsóbbak és jobbak, mint bármely bel- vagy külföldi gyárban.

Hönig Otto

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő és szivattyu készítő. 274

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

Egy borprés eladó.

Schweitzli himzés maradékok félárban, ezérna és pamutvászon maradékok!

Ujdonságok már érkeztek!

Costümökre, fekete, divatszínű és
angol kelmek!

Pompás mintájú blous selymek és
blous kelmek!

Rosenblüh H. és Társa.

Kirakataink árjegyzékei tájékoztatást nyújtanak, miért is azok megtekintését kérjük.

Schweitzli himzés maradékok félárban, ezérna és pamutvászon maradékok!

**Rumburgi és
Creas vásznak!**

Nagy elővételünk folytán, az árak emelkedése daczára, az eddigi fel-tünő olcsó árakat fentartjuk . .

Chiffon, pamutvászon, fehér és színes asztalneműek, törülköző és törölörhák versenynélküli olcsó árakon kaphatók!

Szönyegmaradékok meglepő olcsón!

Szönyegmaradékok meglepő olcsón!

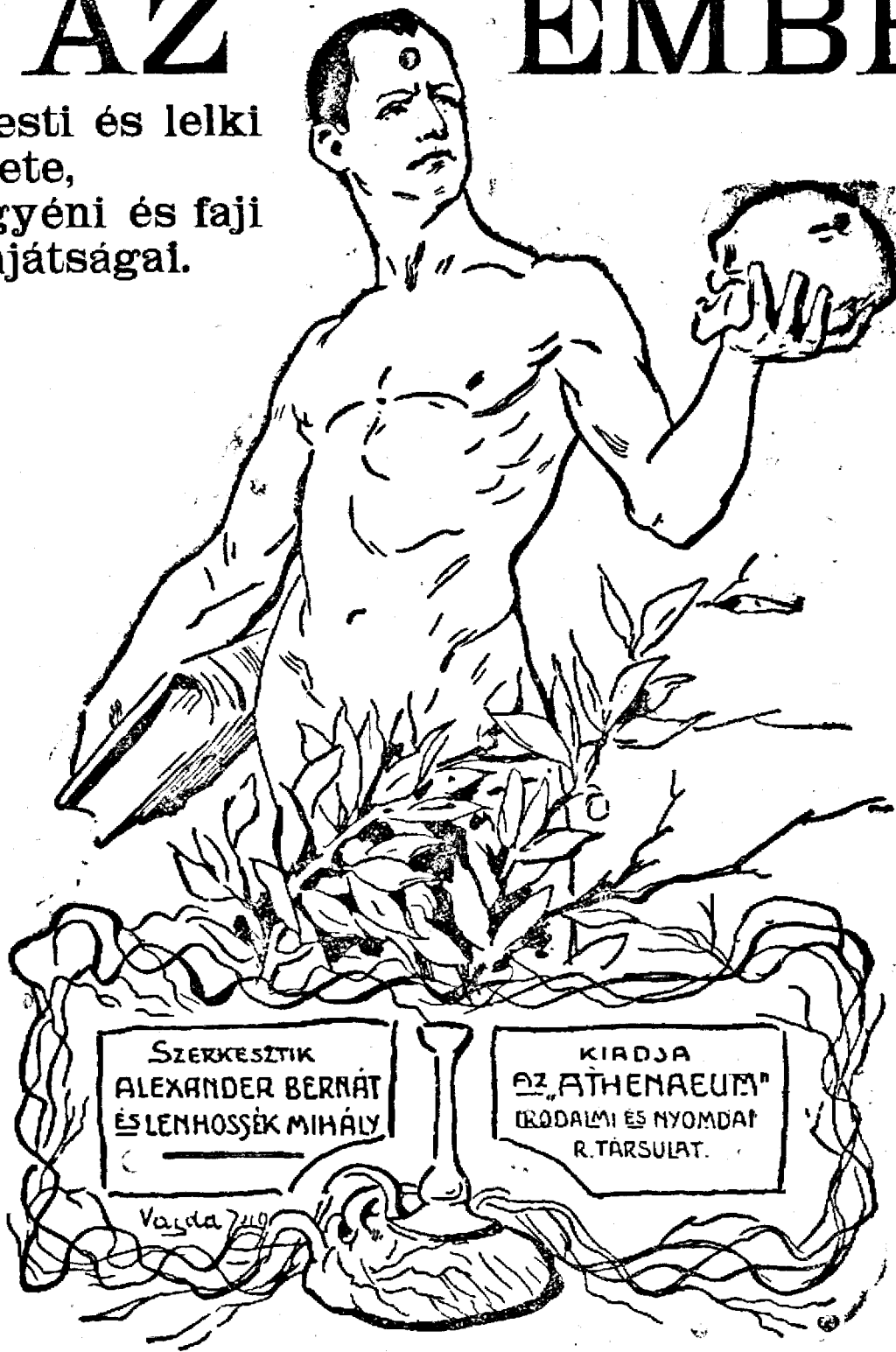
A Műveltség Könyvtárának

második kötete

Megjelent!

AZ EMBER

Testi és lelki
élete,
egyéni és faji
sajátságai.

470 szöveg-
képpel és
39 műmel-
léklettel.

470 szöveg-
képpel és
39 műmel-
léklettel.

AZ EMBER című mű tartalma:

- Bevezető . . . . . Irta: Lenhossék Mihály.
Az ember származása és helye a természetben.
Irta: Gorka Sándor.
Az emberi test szerkezete és működése.
Irta: Pekár Mihály.
A szellemi munka természete. Irta: Ranschburg Pál.
Az ember faji sajátosságai. . . Irta: Semayer Vilibald.
Betegség és egészség. Védekezés a betegségek ellen.
Hogyan éljünk. . . . . Irta: Dalmady Zoltán.
A lelki életről. . . . . Irta: Alexander Bernát.
A lelki élet abnormitásai. . . Irta: Ranschburg Pál.

Ara diszkötésben 24 korona.

Megrendelhető minden könyv-
kereskedésben. . . . .

A Műveltség Könyvtárának
további kötetei félévi időköz-
zokban jelennek meg. . . . .

A Műveltség Könyvtárának részletes prospektusát kívánatra szí-
vesen küldi az „Athenaeum” irodalmi és nyomdai részvény-
társulat könyvkiadó osztálya Budapest, VII., Kerepesi-ut 54.

ARÓ HIRDETÉSEK.

A K I N E K

ismerettség híján

kücsáróra, kevelőre, üzemvezetőre, könyvelőre, segédre, tspanra, gazdasági, kulcsára, vintzellőre, kesztyűre, kulcsárnóra, gazdaságnóra, szakácsnóra, szobaleányra, házi- vagy irodaszolgára, pénzeszámolóra, házmesterre, sít-re van szüksége

A K I

hőrszolgálati híján

bírókat, házi vadászterületet, halászatot, telket, kocsit, lovat,

A K I

mindenféle vétel vagy bérbevitel eséljéből keresi;

A K I

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban ér csólt, ha az

"ARADI KOZLONY"

kis hirdetési rovatai használja.

Egy fiatal

fűszerkereskedő segéd azonnali be-lépésre kerestetik, ajánlatok igé-nyek megjelölésével Illmann József urhoz Világos küldendő. 592

Kiss Ernő-utca 8. számú ház,

mely 5 szoba, fürdőszoba és meg-fetelő mellékhelyiségekkel, villany-világítás és vízvezetékekkel, 3 lóra istálló, gyümölcsös kert, virágos kert, azonnal vagy május elsejétől bérbeadandó. Bővebbet Wesselényi-utca 51. 582

Garçon lakásnak

elegánsan butorozott kényelmes szoba. Belváros Szent László utca 5. számú házban 1906. márczius elsejére kiadó. 545

Hehs Victor

törvényszéki bejegyzett és az egész országban bevezetett hitel-tudósító irodája Aradon, Tö-köly-tér 6. sz., Frik-ház. Alapít-tatott 1898. 590

Kiadó

Orczy-utca 6. szám alatt május 1-ére egy 4 és egy 5 szobás lakás. Bővebbet ugyanott. 549

Ügyvédi naplók

és főkönyvek rendkívül finom erős papírból egész vászon kötésben bőr sarokkal 500 oldal tartalommal 24 kor. Kaphatók Ingusz I. és Fla. Könyv és papírkereskedés. 285

Intelligens,

uri származású fiatal asszony ajánl kozik idősebb hölgy mellé társal kodónőnek, esetleg gyerekek mellé. Cím a kiadóhivatalban. 586

Veszek könyvtárakat,

egyes könyveket és hangjegyeket legmagasabb áron. Kerpel Izsó könyv-, papír- és zeneműkereske-dése, könyv- és zenemű kölcsön-tára, Aradon. 2569

Kiadó lakások.

Weitzer János utca 13. szám alatt egy 7 szobás lakás és Batthyány-utca 28. szám alatt egy 4 szobás lakás május hó elsejétől kiadó. 590

Nagymennyiségű maculatura

aladó a kiadóhivatalban.

Irnok

Irodal teendőkben teljes önálló jár-lással bíró fiatal ember, ki ügy-védi irodában is évekig alkalmaz-va volt, beszél magyarul, németül és románul, külön bizonyítványok-kal, kaligrafikus írással, helyben vagy vidéken alkalmazást keres. Szíves megkereséseket Sz. Gy. alatt kéretik a kiadóhivatalba. 591

Tégla, Cserép

legkedvezőbben kapható

Pollak Sándor

körkemenze téglagyárában

Mikalakán, a Radnai-ut végén.

Városi telefon 206-255.

Gyári " 515.

Rendelések felvétetnek Karolina u. 7. sz. Irodámban, vagy Rákóczy-u 28. sz. lakásomon. A téglát váni és fuvarmentesen saját igálmal házhoz szállítom. — A gyárba sa-ját új műtám vezet. 584

Aradmegyei Takarékpénztár.

Aláírási felhívás

az Aradmegyei Takarékpénztár tisztelt részvényeseihez!

Az Aradmegyei takarékpénztár 1906. évi február hó 11-én tartott XXXV. évi rendes közgyűlésén elhatározta, hogy rész-vénytőkéje 750 darab 1906. évi december 31-ig 5% kamatra, azontul a régi részvényekkel egyenlően osztalékra jogosult 400 ko-rona névértékű új részvény kibocsátása által 600.000 koronáról 900.000 koronára felemeltessék és hogy ezek az új részvények a jelenlegi részvénybirtokosoknak átvételre felajánltassanak.

Ezen határozat alapján a részvénybirtokosoknak a fentemlített 750 darab részvényt a következő feltételek mellett átvé-telre felajánljuk:

1. A kibocsátandó új részvényekre részvénybirtoka arányában részvényes tarthat igényt, mely igény az elővételi jog gya-korlásával biztosított. Minden lebélyegzés végett bemutatandó két régi részvény alapján egy új részvényre, egy régi részvény vagy két részvényutalvány alapján pedig egy fél részvénynek megfelelő részvényutalványra gyakorolható az elővételi jog.

Egy részvényutalvány alapján elővételi jog nem gyakorolható.

2. A részvények és részvényutalványok, melyek alapján az elővételi jog gyakoroltatik, az intézetnél bemutatandók és azon körülmény, hogy az illető részvények vagy részvényutalványok alapján az elővételi jog érvényesítettett a részvények vagy rész-vényutalványok lebélyegzése által (Elővételi jog gyakorolva 1906.) állapittatik meg.

3. Az elővételi jog 1906. évi február hó 12-től kezdve 1906. évi február hó 26-ig bezárólag érvényesítendő. Azon rész-vényes, ki elővételi jogát e határidő alatt és az említett módon nem gyakorolja, elveszti e jogot.

Az ilyen módon netalán fennmaradó részvényekre a részvényesek illetőségükön felül is előjegyezhetnek, a kik között e részvények az igazgatóság által megállapítandó arány és módozatok szerint fognak felosztani.

4. Az átvételi árfolyam 1600 koronában állapittatik meg.

5. A befizetések a következő határidőkben teljesítendőek:

az elővételi jog gyakorlása alkalmával 5 korona bélyegilleték és

400 korona	1906. február 12-től február 26-ig
400 "	1906. március 30-ig
400 "	1906. április 30-ig
400 "	1906. május 30-ig

A részvényutalványokra ugyanezen határidőkben 2 korona 50 fillér bélyegilleték és a fenti összegek fele fizetendő.

A befizetések a kitűzött határidők előtt is teljesíthetők, ellenben minden az esedékesség napján nem teljesített befizetés után 5% késedelmi kamattal fizetendő.

6. Az egyes befizetések ideiglenes elismervényen igazoltatnak. Az ideiglenes elismervények számai, melyekre az összes befizetések 1906. évi június hó 30-ig nem teljesítettek, egyik helybeli lapban háromszor közzétételnek. 1906. évi július hó 31-én tul a késedelmes fizető elveszti az elővételi és előjegyzési jog gyakorlásával szerzett jogait és a már teljesített befizetések iránti igényeit, ez utóbbiak a külön tartalékalap javára fordittatnak s az igazgatóság feljogosított, hogy az ezeknek megfelelő rész-vényeket szabad kézből értékesítse.

7. Valamennyi részlet, valamint a fokozatos bélyegilleték és esetleges késedelmi kamatok lefizetése után az ideiglenes elismervények új részvényekkel, illetőleg részvényutalványokkal cseréltetnek fel.

Az új részvények és részvényutalványok után a befizetések napjától 1906. évi december hó 31-ig számított 5% kamattal fog megtérítettetni; 1907. január 1-től kezdve pedig az üzleteredményben, valamint a részvényeseket megillető összes jogokban a régi részvényekkel egyenlően vesznek részt.

9. A részvényutalványokra eső 1906. évi kamattal, 1907-től kezdve pedig az osztalék kifizetése a részvényutalvány felmu-tatása és lebélyegzése ellenében fog teljesítettetni. Két részvényutalvány bármikor egy új részvényre cserélhető fel.

Arad, 1906. évi február hó 12-én.